Влада — Радам!

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України ◆ № 15 (265) ◆ Четвер, 30 січня 1992 року ◆ Ціна 15 коп. (Передплатникам 5 коп.)

У СТОЛИЦІ України з візитом знаходилась делегація Республіки Польща на чолі з першим заступником міністра закордонних справ Єжі Макарчиком. Її прийняв Президент України Л. М. Кравчук. Ми починаємо нову велику сторінку співробітництва, наших добросусідських відносин. І хотіли б, щоб вона була заповнена тільки добрими словами, зазначив він. Тому слід повирішувати всі питання, які ще є сьогодні. І які заважають, якщо говорити відверто, просуватися вперед в розширенні взаємовигідних зв'язків без будь-яких сумнівів. Л. М. Кравчук сказав також, що він із задоволенням прийняв запрошення відвідати Республіку Польща і запросив Президента РП Леха Валенсу відвідати Україну.

Я ДЕРНУ зброю й інші засоби масового знищення в світі необхідно ліквідувати — така принципова позиція російського керівництва, проголошена у вчорашній Заяві Президента Російської Федерації Бориса Єльцина «Про політику Росії в галузі обмеження і скорочення озброєнь». За словами Єльцина, всі запропоновані заходи підготовлені на основі постійної взаємодії з державами — учасниками співдружності.

Т РЕТІЙ з'їзд Руху буде проведено 28 лютого — 1 березня в Києві. Функції оргкомітету покладено на Центральний провід, Секретаріат та голів крайових організацій. Встановлена й загальна кількість делегатів з'їзду — 900 чоловік. Таке рішення прийняла на своєму засіданні Велика Рада Руху. З підсумками її роботи, ухвалами та зверненнями ознайомили журналістів на прес-конференції, яка відбулася в Києві, голова Руху Іван Драч, його заступники — Михайло Горинь, Олександр Лавринович, голова координаційної ради Микола Поровський.

ДЕРЖАВНИЙ ПРАПОР УКРАЇНИ

На пропозицію Президента України Л. М. Кравчука 28 січня сесія Верховної Ради більшістю голосів прийняла постанову про Державний прапор України. Ним став національний синьо-жовтий стяг.

ДІАЛОГУ НЕ ВИЙШЛО

Командуючий Чорноморським флотом адмірал Ігор Касатонов відмовився прийняти вчора групу народних депутатів України і офіційних представників Міністерства оборони республіки, пославшись на те, що його ніхто завчасно не попередив про прибуття парламентаріїв, і на велику зайнятість.

Простоявши більш як півтори години на холодному вітрі, народні депутати погодились попрацювати з іншими воєначальниками, висловили бажання побувати на кораблях, у військових частинах. Однак від імені командуючого перший заступник начальника штабу флоту контр-адмірал Анатолій Манченко відмовив і в цьому проханні. Діставши таким чином облизня, народні депутати України поїхали з візитом до керівників місцевої влади Севастополя.

До цього слід додати, що група депутатів прибула відразу ж після зустрічі адмірала І. Касатонова з Президентом Росії Б. Єльциним.

СИЛА — НЕ ПОРОК

«Мої переговори в Кемп-Девіді з Президентом Росії Єльциним будуть плідними», — заявив президент Буш, виступаючи в конгресі з посланням про становище в країні. Він виклав ряд кроків, які збирається зробити адміністрація, враховуючи докорінні зміни у світі. Якщо СНД ліквідує всі наземні балістичні ракети з головними частинами, що розділяються, наголосив Буш, то Сполучені Штати значно скоротять свої ядерні боєголовки.

Водночас, сказав глава американської адміністрації, скорочуючи військові витрати, ми не маємо наміру нерозсудливо йти шляхом роззброєння. Надто багато людей в різних країнах, вважає Буш, мають доступ до ядерних озброєнь. Тому фінансування програм захисту США від обмеженого ядерного нападу буде продовжуватися. «Сила під час пошуку миру — не порок», — так закінчив він міжнародну частину свого звернення.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про обрання Першого заступника Голови Верховної Ради України

Верховна Рада України **постановляє:**

Обрати Першим заступником Голови Верховної Ради України народного депутата України ДУРДИНЦЯ Василя Васильовича, увільнивши його від обов'язків Голови Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

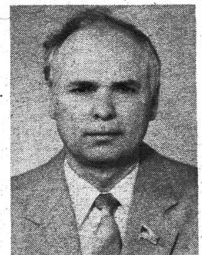
м. Київ, 29 січня 1992 року

ДУРДИНЕЦЬ Василь Васильович

Василь Васильович Дурдинець народився у 1937 році в селі Ромочевиця Мукачівського району Закарпатської області в селянській сім'ї, українець. У 1960 році закінчив Львівський державний університет імені І. Франка, за освітою — юрист.

З 1960 року був на комсомольській, а з 1970 — на партійній роботі. З 1978 по 1991 рік заступник міністра, перший заступник міністра внутрішніх справ Української РСР.

У лютому 1991 року був обраний членом Президії, головою постійної Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки.

Народний депутат України від Бобринецького виборчого округу № 230 Кіровоградської області.

УКРАЇНА ВСТАНОВИЛА ДИПЛОМАТИЧНІ ВІДНОСИНИ З ЧІЛІ

Україна і Чілі 28 січня встановили дипломатичні відносини. Протокол про це підписали у Нью-Йорку надзвичайні і повноважні посли, постійний представник України при ООН Геннадій Удовенко і постійний представник Чілі при ООН Хуан Сомавія.

Обидві сторони, зазначається в документі, досягли згоди розвивати відносини на основі принципів рівності держав, взаємної поваги, самовизначення, суверенітету і незалежності, територіальної цілісності і невтручання у внутрішні справи одна одної відповідно до Статуту ООН.

НАФТА І ГАЗ З ІРАНУ

Позитивна відповідь на це питання великою мірою залежатиме від результатів переговорів між делегаціями Азербайджанської Республіки, Ісламської Республіки Іран і України, які почалися 28 січня в Києві. Керівники делегацій Прем'єр-міністр Азербайджану Гасан Гасанов, міністр нафти Ірану Ага Заде і перший віце-прем'єр — міністр України Костянтин Масик з оптимізмом дивляться на результати цієї зустрічі.

Іранська сторона підготувала проект контракту на поставку Україні 4—5 мільйонів тонн нафти. Як сказав Ага Заде, Іран готовий до подальшого розгляду питань, пов'язаних з поставкою важливих енергоносіїв в Україну. Іранські спеціалісти вже розробили проект нового газопроводу, визначили схему його маршрутів і трас. Угоду про будівництво такого газопроводу гості також привезли до Києва.

За погодженням з усіма сторонами спеціалісти, які прибули до Києва, розбились на п'ять груп з тим, щоб у ході інтенсивної роботи обговорити всі проекти і пропозиції, які будуть запропоновані для підписання.

Парламентська хроніка

ЧЕКАТИ ЗНОВУ НЕДОВГО

Вечірнє засідання 28 січня

На вечірньому засіданні депутати продовжували обговорювати доповідь Президента України Л. Кравчука.

Правда, більше ніж сорок хвилин вони витратили на питання, яке давно вже за них вирішив народ. Точніше, переважна більшість народу. Йдеться про державний прапор України. Реальність така: той прапор, про який йдеться в чинній Конституції ніде не використовується: ні під час переговорів між державами — членами СНД, ні під час дипломатичних переговорів на найвищому рівні, немає його давно і на багатотисячних мітингах. Інша реальність така, що держава повинна мати свій, затверджений парламентом, прапор. А ми поки що єдина держава, яка його не мала.

Тож сорок хвилин було згаяно. Не варто було депутатам переконувати один одного, посилатися до історичних першоджерел. Хто був проти синьо-жовтого прапора, той так і проголосував. Таких виявилося 29.

Далі, як і слід було передбачати, промовці чітко розділилися на тих, хто наполягає на повній відставці Кабінету міністрів, протестує проти надання додаткових повноважень Президентові, і тих, хто за радикальне оновлення уряду і об'єднання виконавчої й законодавчої влад. Попутно у своїх виступах делегати порушували питання оподаткування, але, думаю, основні події довкола податкової й фінансової політики уряду ще попереду.

Терпець, як кажуть, урвався. Треба враховувати й те, що в парламенті багато господарників, людей, зв'язаних з виробництвом, бізнесом, а хто, як не вони, відчули на собі той зашморг, що його накинув на трудові колективи уряд. Фіскальна політика уряду орієнтується не на соціально активну частину населення (хоча саме всі зацікавлені в реформах), а на прошарки населення зі споживацькими настроями, яке звикло існувати за рахунок перерозподілу державних благ.

Коротко і влучно уряд охарактеризував голова Комісії з питань розвитку базових галузей народного господарства В. Євтухов. Кабінетові міністрів «бракує послідовності, наполегливості, обгрунтованості». Одне слово, професіоналізму. Як сказав Василь Іванович, коли працюєш з урядом, наче про все домовляєшся, а в житті все залишається так, як і було.

До речі, про те, що «все залишається так, як було». Судячи із заключного слова Президента два-три дні (схоже, що трішечки більше,— тут дозволю собі йому заперечити) все буде так, як і було. Саме такий час потрібний, щоб із урахуванням зауважень депутатів підготувати проекти документів про посилення виконавчої влади на Україні, внесення змін і доповнень до Конституції України. Словом, усе зміниться наступного тижня...

Леонід БРОВЧЕНКО,
економічний оглядач
«Голосу України».

Приватизація: третє обговорення проблем не знімає

Ранкове засідання 29 січня

Першу частину ранкового засідання було віддано обранню першого заступника Голови Верховної Ради. Претендент був один, голосування пропонувалося таємне. Отже, виникли в депутатів і заперечення. Більшість з них полягала в тому, що не можна нехтувати законом, як зробили на попередньому засіданні, а саме «...зняли державний прапор, як розбійники», в той час, як подібні питання конституційної ваги належить виносити на всенародне обговорення й приймати рішення на референдумі. Однак прихильники негайних виборів першого заступника Голови перемогли, й кандидатуру Василя Дурдинця, голови Комісії з питань оборони і державної безпеки, було поставлено на голосування. Результат: 308 «за» і 50 «проти».

А на місце, що його звільнив Василь Васильович, було запропоновано заступника голови екологічної Комісії парламенту Юрія Костенка. Цікаво, що під час обговорення цієї кандидатури всі промовці наполягали на тому, що подібну надзвичайної ваги посаду не обов'язково обіймати фахівцеві, а достатньо обрати просто «розумну людину». До речі, й експголова оборонної Комісії, а нині перший заступник Голови парламенту В. Дурдинець, і голова Служби національної безпеки України Є. Марчук кандидатуру Ю. Костенка підтримали. Зокрема було наголошено, що Юрій Іванович брав активну участь у роботі тимчасових комісій з розслідування поведінки службових осіб під час путчу, під час Чорнобильської катастрофи, працює над законопроектами про створення Ради національної безпеки України і всюди «...виступає без зовнішніх ефектів, але зважено і зі знанням справи» (В. Карпенко). Крім того, Ю. Костенко — кандидат технічних наук, і, як неодноразово наголошувалося, здатний «...взяти на себе віз і тягти його».

Проте півгодини виступів на підтримку не завадили Верховній Раді кандидатуру провалити.

Відтак парламентарії перейшли до обговорення пакету законів про приватизацію. Голова узгоджувальної комісії Ю. Сербін сказав, що в результаті кількатижневої роботи вдалося прийти до єдиного знаменника, взявши за основу проект Державного міністра з питань власності і підприємництва В. Ланового. Основні моменти виступу Ю. Сербіна були такими: малою вважається приватизація об'єктів, балансова вартість яких не перевищує 1,5 мільйона карбованців, у цьому разі надаються істотні пільги й спрощується сам механізм; трести, торги тощо приватизуватися не можуть; за платної приватизації бажаючі взяти участь подають декларацію про кошти; цінні папери мають бути тільки іменними.

Щодо дилеми, чи продавати підприємства тільки членам трудових колективів, чи роздавати сертифікати всім громадянам порівну, то тут, за словами Ю. Сербіна, було знайдено компроміс. Тобто використовуватимуться квоти. Скажімо, стільки-то відсотків статутного фонду підприємства — членам колективу, а стільки-то — інвесторам зі сторони. Іноземні фізичні та юридичні особи купуватимуть майно на території України, виходячи не з сьогоднішнього спотвореного курсу долара, а з того, який буде спеціально встановлено Національним банком. Але пропозиція уряду, якою передбачено встановлення ціни конкретного об'єкта якимись комісіями (тобто великою мірою вольове), пройшла.

Із співдоповіддю виступив Державний міністр з питань власності і підприємництва В. Лановий. Він наголосив, що з початку обговорення питання приватизації відбулися істотні зміни. Передусім це стосується цін, вартості майна й купівельної спроможності громадян. Останню, на думку Володимира Тимофійовича, треба підвищити за рахунок введення коефіцієнта на гроші, вкладені населенням у приватизацію. Крім того, гроші, одержані державою від приватизації, мають перераховуватися у спеціальний цільовий фонд технічного розвитку. Адже в підприємств таких коштів після викупу може й не залишитися.

А щоб розпродаж державного майна не було монополізовано необхідно запровадити відкритий конкурс не лише покупців, а й продавців. Тобто передусім треба здійснити комерціалізацію економіки, надати кожному підприємству статус юридичної особи й ліквідувати право галузевих та інших органів держуправління розпоряджатися майном і управляти виробництвом. Майном має розпоряджатися лише Фонд державного майна, а виробництвом мають управляти самі магазини, заводи, фабрики тощо. Крім того на 1992 рік заборонено приватизувати соціально-культурну сферу.

Закінчилося ранкове засідання словами Голови Верховної Ради І. Плюща: «Прохання до депутатів під час перерви визначитися і врешті-решт прийняти законопроекти хоч у першому читанні». Бо якщо вони не будуть прийняті, то це вже відбудеться вчетверте...

Дмитро ДЕСЯТНИКОВ,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

МИ МОЖЕМО ВИСТОЯТИ ТІЛЬКИ В ЄДНОСТІ

Виступ Президента України Л. КРАВЧУКА на сесії Верховної Ради України 28 січня

Шановні народні депутати! З часу закриття сесії 4 січня цього року відбулися значні зміни в соціальному й політичному житті нашої держави. На перший план гостріше й рельєфніше вийшли такі проблеми, як економічна реформа, соціальний захист населення, проблема влади й не менш важлива проблема Збройних Сил.

Саме з приводу цих проблем, які охоплюють дуже широкий спектр життєво важливих, надзвичайно актуальних питань, нині не тільки не ведеться дискусія, а й надходять численні пропозиції та критичні зауваження. І ми, звичайно, мусимо сьогодні на сесії Верховної Ради, враховуючи актуальність цих проблем, не тільки позначити їх, а й дати відповідь для того, щоб нас почули і в Україні, і за її межами. Тому, й висока ця трибуна, щоб було чути далеко. Тому я звертаюся до вас у цій справі нелегкій для України час і хочу сказати, що становлення нашої державності відбувається в складних політичних, економічних і міжнародних умовах.

Економічний спад продовжується, є всі ознаки кризи в сферах науки, освіти й культури. Люди втрачають віру — і це небезпечно — в нашу здатність повернути ситуацію на краще. Я кажу «в нашу», бо маю на увазі Президента, уряд, Верховну Раду, всі політичні сили і партії, які з 1 грудня — і це дуже важливо — виступають під єдиним гаслом «Єдність». І після Конгресу українців незалежних держав це гасло стало вельми чутним у світі.

Важко нам. Однак попри всі негаразди триває процес творення нового життя в незалежній Українській державі. Перед народом нарешті відкрилися реальні можливості бути господарем на своїй землі. Але ми розуміємо, що золотий дощ достатку не може пролитися на Україну вже на другий день незалежності. Недарма в народі кажуть: коли господар будує, сім'я деякий час бідує. Хотілося тільки, щоб ця біда не затяглася надовго.

Державність несе в собі не лише самостійну цінність. Одночасно це право жити цивілізованим життям і засіб забезпечити людині відповідні свободи.

І сьогодні ми повинні критично подумати, що ж заважає впевнено й послідовно йти шляхом цієї великої мети. Забезпечити свободу людини неможливо без звільнення її від безладдя, безвладдя, від злиднів і невпевненості в майбутньому. Свій шанс бути вільним, свідомо брати участь у громадському й політичному житті може використати лише той, хто впевнений у достатній соціальній захищеності. Чи забезпечуємо ми сьогодні ці умови повною мірою? Ні! Передусім, відповідальність за те лягає на інститути державної влади, які часто-густо в достатньому обсязі не володіють ситуацією ні в столиці, ні в регіонах України. Очевидно, що політика зволікання у проведенні рішучих реформ перейшла межі розумного і завдає шкоди як конкретній людині, так і суспільству в цілому. Урядові структури нерідко виявляють нездатність забезпечити перехід до нових форм управління господарюванням, здійснення справжніх і глибоких економічних реформ.

Продовжується вже стереотипна ситуація: обговорення, дискусії й відсутність рішучих дій, правової бази для таких дій. Численні факти свідчать про те, що на цьому важливому етапі місцеві Ради відірвались від людей, втратили зв'язки з трудовими колективами. Що найгірше: багато хто із службових осіб не беруть на себе відповідальності, діють надто обережно, а то й гальмують реформи.

Соціологічні дослідження свідчать про те, що понад 50 відсотків опитаних заявили, що потрібно на місцях рішуче змінити структуру, характер і зміст виконавчої влади. На мою думку, не визначили принципово в цей тривожний час свого місця і ролі деякі політичні партії. Замість того, щоб бути ініціаторами формування міцної влади, виступати справжніми посередниками між державою і суспільством, вони здебільшого віддають свою соціальну енергію на боротьбу. І між собою, і проти будь-якої влади, конституційної також.

Думаю, що зарадити справі міг би «круглий стіл» представників партій, рухів, організацій, страйкових комітетів, який можна було б започаткувати найближчим часом під егідою Президента.

Ми маємо підстави сподіватися, що тут важливу роль може відіграти Рух, який здатний, нам здається, сьогодні очолити всі прогресивні сили і партії в ім'я України.

Істотну роль у подальшому розвиткові суспільно-політичних процесів відіграє розмитість свідомості значної частини населення. На жаль, нам поки що не вдалося об'єднати всіх громадян України на основі ідеї будівництва незалежної демократичної держави на базі ринкової економіки. Бажаючи перемін на краще, значна частина людей виступає за колишню систему гарантованого розподілу, за карткову систему, заморожування цін тощо. А це, як відомо, означає припинення будь-яких реформ. Цьому значною мірою сприяють наполегливі спроби сил як лівого, так і правого ухилу посіяти серед людей сумніви, невіру в правильність обраного шляху, підбурити їх до антигромадських дій під фарисейськими гаслами турботи про благо народу. Захисників у народу багато, а конкретних дій мало. Хоч, правда, дехто за дії вважає лише критику. Нині все більше вимальовуються ті сили, які не приховують бажання використати в політичних цілях ситуацію, що склалася. Хочу сказати відверто, що реальної допомоги ми довго чекали від усіх громадських сил, з боку незалежних профспілок також. Чекали посилення їхнього впливу на прове-

(Продовження на 3-й стор.).

МИ МОЖЕМО ВИСТОЯТИ ТІЛЬКИ В ЄДНОСТІ

(Продовження. Початок на 2-й стор.).

дення економічних реформ. Але поки що цього не сталося. Профспілки взяли за формулу вирішувати негайні питання тільки з позицій тиску і страйкових погроз.

Звичайно, можна і треба бути незалежними від адміністрації, але ніхто й ніколи не має права відмежуватись від відповідальності за долю своєї країни, від розв'язання тих проблем, насамперед економічних, якими живе твій народ. А нерозв'язаних питань на виробництві сьогодні дуже й дуже багато. Отут і треба проявляти ініціативу й наполегливість. Хіба можна здійснити глибокі реформи, залишивши все незмінним?

Не можна не сказати й про той імперський тиск, під пресом якого Україна перебуває з самого моменту проголошення незалежності. Особливо виділяються тут центральні засоби масової інформації, які наввипередки змагаються, хто виплесне більше бруду на республіку і все те, що зв'язане з нашою позицією у внутрішніх і зовнішніх справах. Словом, свідомо робиться все можливе, щоб зашкодити будівництву незалежної демократичної Української держави.

Але, крім суб'єктивних, є й об'єктивні причини погіршення ситуації. За всієї самоцінності демократизації, гласності громадяни виявляють своє невдоволення, і невдоволення справедливе, бо під загрозою перебувають їхній добробут і особиста безпека. Невпевненість у завтрашньому дні, економіка, що розвалюється на очах, спалах злочинності, посягання на гідність людини — все це ставить суспільство на грань соціального розпачу, який може привести до непередбачених наслідків.

Звичайно, витоки кризових явищ треба шукати не тільки в останніх рішеннях уряду щодо лібералізації цін та введення купонів. Вони лежать значно глибше. Нам доводиться одночасно формувати економічні інститути суверенної Української держави і здійснювати перехід до ринкової економіки, що, звичайно, значно ускладнює встановлення нових економічних відносин. Задля справедливості треба сказати також, що останні заходи уряду мали вимушений характер. Вони були непідготовленими і продиктованими відповідною політикою Росії. Але це нікого не звільняє від відповідальності. Нікого.

Уряд у цій складній ситуації продемонстрував свій недостатній професіоналізм, відсутність чіткого економічного аналізу процесів, неспроможність зробити науково обґрунтований прогноз розвитку подій, низьку ефективність управлінських рішень. Про це сам визнав уряд на засіданні Кабінету, яке відбулося на початку січня цього року.

Разом з тим негоже в усьому звинувачувати тільки уряд. Сьогодні не можна не згадати і про те відомче безладдя, коли багато з виробників, ковтнувши повітря ринку, за умови монопольного права, відсутності конкуренції скористався суцільним дефіцитом і почав лупити три шкури з власного народу. Адже рентабельність деяких підприємств сягнула 400—500 відсотків.

До речі, хочу сказати, що немало керівників не вміють і не хочуть працювати на основі ринкових відносин. Ніяк не можуть позбутись давньої командно-адміністративно-розподільчої хвороби. Замість того, щоб проявляти ініціативу, підприємливість, наполегливість, нас буквально засипають листами, телеграмами, вимогами «дати», «забезпечити», «виділити», «створити умови» тощо. Чи можна працювати так далі? Не можна. Але є тут причина така — і вона також справедлива — для того, щоб колективові або керівникові сказати, що він має працювати самостійно, потрібно дати йому і всім іншим право приватизувати власність. Такого права ми йому не дали. Навіть рішення про комерціалізацію уряд не може прийняти тому, що це комунальна власність. Таке рішення можуть прийняти тільки органи влади на місцях. І мені тому іноді цього не розуміють, а кажуть: чому, мовляв, уряд не приймає. Для того, щоб прийняв уряд або діяв Президент, треба всі закони й нормативні акти привести у відповідність. Має все ж таки бути чітке усвідомлення власної відповідальності за доручену справу. Правда полягає і в тому, що нам не вдалося утворити уряд народної довіри, народної злагоди. Спроби були, але більшість депутатів їх не підтримали. Ви пам'ятаєте, як у цьому залі за третьою спробою нам ледве вдалося обрати Щербака Юрія Миколайовича на посаду міністра, а всі останні кандидатури було відхилено. Це коли говорити з боку більшості. А коли говорити з боку Народної Ради, то тоді виступали шановні народні депутати і сказали, що ми, мовляв, не хочемо брати відповідальності за уряд.

А сьогодні ми всі єдині. «Єдність» — це слово тремтить у повітрі, і це добре. То давайте зробимо уряд народної довіри! Я, наприклад, виступаю за це з готовністю. І звертаюся майже до всіх представників рухів і партій, щоб вони взяли участь у висуненні кандидатур відповідних службових осіб. Давайте будемо так ставити питання. Але хіба не правда ще й у тому, що наш уряд лише з грудня мав можливість працювати як незалежний уряд, хоча ще й тепер деякі «мотузочки» ще там тягнуться. Їх потрібно поступово відрізати. Але так, щоб відрізати мотузку і не втратити те, що в нас на тому кінці. Я маю на увазі багатство. Все це, природно, висуває такі питання: «Чи правомірно сьогодні ставити проблему відставки уряду? Чи можна в цій кризовій ситуації, коли все валиться, розпочати формування уряду і вдатися до урядової кризи?»

Історія свідчить ось про що: коли в період економічної, соціальної, політичної кризи (а вона сьогодні є) наступає урядова криза, тоді відразу руйнується все. Тому що, навіть коли критикувати (є для цього підстави) погане управління, то тоді вже ніякого немає управління. В умовах, коли немає приватизації, коли немає роздержавлення і коли керівник не володіє ситуацією. Наводять приклад: от, мовляв, в Італії уряд змінюється дуже часто і нічого не стається. Так. Але там інша ситуація. Коли виробник сам буде визначати свою долю і свої порядки, а уряд, Верховна Рада і Президент будуть тільки створювати умови відповідно економічним важелям, тоді, звичайно, можна змінювати уряд хоч кожного дня. А сьогодні криза, а отже, змінювати сьогодні уряд — це знову-таки послідовно домагатися головного: розвалити все, що можна, або те, що ще не встигли розвалити.

Я думаю, що атака на Кабінет міністрів, мітинги, що відбуваються, звичайно, викликані складнощами життя. Але вони сьогодні, ще раз хочу наголосити, крім негативних, інших наслідків не дадуть. Кому вигідна сьогодні, скажімо, відставка уряду? Я думаю, нікому не вигідно. Я нікого не хочу в чомусь підозрювати: це викликано складнощами. Але ми мусимо діяти так зважено і так розумно, щоб привести до влади, до уряду на ключові посади нових людей, людей, відданих справі України, здатних захистити народ її і здійснити реформи так вдало, як це потрібно для переходу до ринку. До таких дій і Президент, і, я переконаний в цьому, Прем'єр-міністр готові сьогодні. Їм потрібно дати таку можливість. Це вирішується дуже просто: Верховна Рада має прийняти рішення, яким Президентові дозволяється утворювати такі структури і пропонувати на посаду таких людей, які могли б виконати ці завдання. І ми це зробимо. Будемо, звичайно, консультуватися з партіями, з рухами, з депутатськими групами, з Президією, з членами Президії Верховної Ради і разом висувати таких людей і доручати їм справи. Я думаю, такий підхід дозволив би вирішити питання добре, в інтересах справи.

Я хочу прямо вам сказати, що в мене абсолютно немає ніяких підстав висловлювати недовіру Вітольду Павловичу Фокіну. Коли в мене така недовіра з'явиться, я скажу це Верховній Раді. Сьогодні я довіряю Прем'єр-міністрові.

Звичайно, складнощі, ще раз підкреслюю, у нас є, будуть, і їх треба долати. Робляться тільки якісь перші спроби. Ми все ж таки мусимо рахуватися з тим, що у нас є сьогодні. А сьогодні є та система, яку маємо, і ми повинні за нею працювати. Тому, за моїм дорученням, Прем'єр Фокін минулої п'ятниці мав досить тривалі переговори з Президентом Росії Єльциним. У переговорах також брали участь представники шахтарів Донбасу, і були певні домовленості. Була домовленість про підписання найближчими днями угоди, яка надійно регулювала б наші економічні взаємовідносини. Нею буде передбачено, зокрема, що за відмову від укладання договору на постачання продукції, визначеної міжурядовими угодами на підприємства і організації, накладатиметься штраф у розмірі десятикратної вартості не прийнятої до поставки продукції. З такою пропозицією Борис Миколайович Єльцин погодився. Аналогічні санкції вживатимуться і до тих підприємств, які вимагатимуть зустрічних поставок різного роду дефіциту в обмін на домовлену продукцію. Крім того, ми істотно послабимо режим квотування та ліцензування продукції, що постачатиметься згідно з договорами між підприємствами.

Як відомо, для виправлення становища, що склалось, було вжито ряд інших заходів, спрямованих на пом'якшення ситуації. Ви про них знаєте. На них було витрачено понад 23 мільярди карбованців. Крім того, для стримування зростання цін встановлено обмеження рівнів рентабельності виробництва.

Поряд з цими заходами для впровадження і упорядкування цінових співвідношень по групі найбільш соціально важливих товарів прийнято пакет рішень щодо соціального захисту населення. Зокрема, з цих питань прийнято Постанову Верховної Ради, два Укази Президента, ряд рішень Кабінету міністрів. Завершується розробка державної програми розвитку форм натуральної допомоги і підтримки малозабезпечених верств населення, яка буде спрямована на забезпечення мінімально необхідного споживання ними основних продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг в умовах лібералізації цін.

Для посилення захисту громадян від безробіття передбачається завершити в лютому створення підрозділів державної служби зайнятості на районному рівні, уточнити та доповнити програму зайнятості населення на 1992 рік, вести добровільне страхування громадян на випадок втрати роботи. З грудня 1991 року підвищено неоподатковуваний мінімум заробітної плати та розміри заробітної плати, з якої встановлено прогресивне оподаткування. Переглянуто механізм індексації. Тепер він буде гарантувати всім верствам населення збереження купівельної спроможності грошових доходів не нижче вартості мінімального споживчого бюджету.

Внесено деякі істотні зміни і в початкову схему організації купонного обігу. Протягом лютого будуть нарощуватися масштаби використання купонів як засобу готівкового обігу та готівкових платежів на території України. Купонами забезпечуватимуться всі виплати заробітної плати, пенсії, стипендії, соціальної допомоги. Карбованець буде використовуватися лише для безготівкових розрахунків та платежів у відносинах між підприємствами та іншими юридичними особами.

Умовою переходу до використання купонів у готівковому обороті в повному обсязі є введення державного регулювання підвищення заробітної плати в госпрозрахунковому небюджетному секторі економіки. Без цього в умовах високої інфляції не обійтись. Пропонується ввести спеціальну шкалу антиінфляційних коефіцієнтів. Ці коефіцієнти обмежуватимуть зростання фонду заробітної плати підприємств, яке не обумовлене збільшенням обсягу виробництва. До введення такого механізму протягом першої половини лютого частина заробітної плати та інших виплат ще буде видаватися карбованцями. Купонна частина заробітної плати складатиме п'ятдесят відсотків. Нижня межа купонної виплати зросте до чотирьохсот, а верхня — до тисячі п'ятисот купонів. Для шахтарів тисяча шістсот максимальна, а для учасників ліквідації чорнобильської катастрофи — 1700 купонів.

Сильним каталізатором росту цін є відсутність законодавчих норм про обмеження монопольної діяльності, про приватизацію та роздержавлення власності. Одначе навіть за цих умов є засіб, який може дозволити пом'якшити негативний вплив цього фактора на життєвий рівень населення. Ідеться про докорінні зміни організаційної структури нашої державної торгівлі. А саме — про ліквідацію велетенської піраміди різноманітних управлінських структур: від торгів і далі. Саме вони не тільки гнітюче впливають на діяльність первинної основної ланки торгівлі — на магазин, але і, як прямо, так і опосередковано, посилюють інфляційні процеси в економіці. Тому на початку лютого буде здійснена така акція. Причому в максимально стислі строки. Буквально протягом декількох днів. Як наслідок, кожен магазин одержить статус юридичної особи, тобто стане економічно незалежним, навіть залишаючись в рамках державної власності. Природно, що між ними відразу ж виникне конкуренція, яка ставатиме дедалі гострішою. А якщо так, то рівень цін на споживчому ринку поступово почне знижуватися. До речі, й гранично допустимий розмір нинішньої торгової надбавки (а це немало — 25 відсотків від ціни) може бути відразу знижений мінімум удвічі.

Тепер про законодавчі забезпечення реформи. Досвід тих країн, які здійснювали або здійснюють сьогодні перехід до нової, ринкової за своєю суттю, економіки, свідчить, що економічна реформа більш-менш нормально розвивається тоді, коли ці процеси законодавчо врегульовано і законодавство дає виконавчій владі необхідні повноваження.

Звичайно ж, закони, прийняті Верховною Радою, відкривають двері економічній реформі. Але вони приймалися в різний час, не комплексно, і тому концептуально економічна реформа в них не закладена. Більше того, ці закони включають в себе такі юридичні норми, які стримують розвиток реформ. Тут потрібно всім нам попрацювати: і урядові, і Президентові, і, звичайно, Верховній Раді. Цей порядок, який затверджений сьогодні на сесії, я вважаю, відкриє таку дорогу тому, що там є досить розумні пропозиції і досить актуальні проекти законів, які вкрай потрібні для економічних реформ.

Підсумовуючи сказане, хочу наголосити на такому: ми можемо вистояти, незважаючи на складнощі внутрішнього і зовнішнього характеру, тільки в єдності, а не в розбраті. Ми не маємо права жити лише сьогоднішнім днем. Ми не маємо права керуватися лише власними уподобаннями, емоціями і амбіціями, оскільки будь-яке рішення, прийняте урядом, не може, ясна річ, задовольнити кожного. Ми повинні керуватися тільки інтересами нашої незалежної держави і бути мудрими у виборі своїх рішень. Тому я звертаюся до всіх партій, рухів, об'єднань, груп відкинути всілякі розходження. Припинити різні бійки, піднятися над дрібницями і бачити одне-єдине, велике — незалежну Україну.

Ще одна важлива проблема. Це проблема будівництва Збройних Сил України. Я мушу на ній зупинитися, тому що саме навколо неї сьогодні тривають різні розмови і, завдяки засобам масової інформації, Україну хочуть представити в світі як такого, знаєте, мілітарного монстра, який нічим не хоче займатися — ні економікою, ні соціальними справами, а тільки будує свої Збройні Сили. Ці дискусії продовжуються на рівні і урядів, і робочих груп спеціалістів, військових і засобів масової інформації. Причому варто підкреслити: в центрі цих дискусій стоїть, як правило, тільки Україна, яка має і відстоює власну позицію з цього питання. Саме через таку позицію нас часто звинувачують, що ми підходимо до цієї гострої проблеми якось полегшено, з амбіційних позицій, а то й просто безвідповідально. Я мушу сказати з цієї високої трибуни, що такі звинувачення — не що інше, як інсинуації. Тому що коли взяти проблему Збройних Сил в самому широкому політичному правовому плані, то найліпше і найсильніше вона була підготовлена і обговорена нашою Верховною Радою. Тут важливу роль, я не можу цього не сказати, відіграла Комісія, яка своєчасно вносила ці питання на Верховну Раду. Ми будуємо Збройні Сили на чіткій, правовій основі і на грунті тих домовленостей, які ми маємо в співдружності незалежних держав. Ми не відходимо від цих домовленостей, відходять інші, але не Україна. Ми кажемо, що будемо саме так діяти і надалі.

Я не буду повторювати того, що зроблено Верховною Радою і урядом в цьому плані, ви все це добре знаєте. Я тільки ще раз хочу наголосити, що ми не сприймаємо будь-яких звинувачень у тому, що Україна порушує домовленості. Україна чітко, послідовно і принципово відстоює їх. Я тільки нагадую іншим, що домовленості не можна порушувати. Ми завжди дотримувалися і будемо дотримуватися курсу на вирішення всіх спірних питань шляхом переговорів, консультацій і узгоджень. Але їх предметом можуть бути тільки справді спірні питання, а не засідання, породжені хворобливою імперською уявою.

Візьміть той же Чорноморський флот. Ми чітко виконуємо домовленості, яких було досягнуто 16 січня цього року в Москві. Але їх не виконує ні командування

(Продовження на 6-й стор.).

Телеграфним рядком із Дніпропетровська

ЯКЩО ГУРТОМ...

Керівники підприємств обласного центру об'єдналися в асоціацію. Чи не перша їхня акція, проведена під егідою міськвиконкому,— зустріч з аграрниками довколишніх сільських районів. Мета — на взаємних зобов'язаннях і умовах забезпечувати городян продуктами.

НОВА ПРОФЕСІЯ

У селі Володимирівка Межівського району ввели посаду заступника голови колгоспу з соціального захисту населення. Цікаво, чи довго збережеться потреба в такому «ремеслі»?

У СПИСКУ НЕ ЗНАЧИТЬСЯ

Більше року колектив п'ятої автобази прагне приватизувати своє підприємство. Та це йому не вдається — просто не дозволяють. А ось у список щасливчиків, яким «пожалували волю», потрапили комбайновий завод, де ніхто з цим не квапиться, і металургійний комбінат «Криворіжсталь», який навряд чи і в найближче століття зважиться викупити себе у власність.

МІСЦЕ МІТИНГУ ЗМІНИТИ НЕ МОЖНА

Не менше двохсот робітників комбайнового заводу зібрав мітинг з нагоди лібералізації цін на трапезу в цехових їдальнях, а заодно й інших «оригінальних» сюрпризів економічної реформи. Трибуною ораторам правив меморіальний камінь, напис на якому повідомляє, що тут у 1906 році місцевий осередок РСДРП влаштував масову непокору царському уряду.

БІЗНЕС ПІДКОРЮЄ ВЕРШИНИ

Дніпропетровський альпініст Юрій Приходько одинаком піднявся на відому вершину Ельбрус і залишив там вимпел з емблемою Придніпровської товарної біржі. Це реклама авансом за обіцяну біржею фінансову підтримку експедиції, яка лаштується в Гімалаї.

НЕ БІЙСЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Старшокласникам середніх шкіл Нікопольського району, які вчаться на «відмінно», господарства виплачують стипендії — по сто карбованців щомісяця. Це допомога здібним селянським дітям на випадок, якщо вища освіта раптом стане платною.

БЕЗПАРТІЙНИЙ РАЙОН

Як не старалися журналісти Васильківської районної газети знайти членів чи бодай одного члена будь-якої існуючої нині на Україні партії, зусилля не увінчалися успіхом. Партійного в районі не виявлено жодного чоловіка. Пошук триває.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

БУДЬМО!

Сьогодні вийшов 15-тисячний номер республіканської загальнополітичної газети «Правда Украины»

Той, хто має уявлення за газетярську працю, знає, скільки зусиль і часу треба вкласти в один-єдиний газетний номер. А для випуску п'ятнадцяти тисяч номерів колективові редакції газети «Правда Украины» знадобилося більш як півстоліття. І сьогодні це 15-тисячне число побачив світ, з чим ми щиро вітаємо своїх колег-журналістів!

Так, було всяке на тому шляху. І добре, і не зовсім, і, можливо, цілком прикре... І не десь там, у сорокових чи п'ятдесятих роках, а ще рік-два тому. Та після того, як «Правда Украины» звільнилася від компартійного «опікунства», тональність її розмови з читачем стала делікатною, ненав'язливою, толерантною. Газета заходилася відстоювати незалежність нашої молодої держави і, що особливо важливо, пропагувати ідеї цієї незалежності серед російськомовної частини населення України, що, безумовно, піднесло авторитет видання.

Сьогодні нам усім нелегко. Гостра нестача паперу, відверте здирство зв'язківців, загроза стати завтра безробітними — усе це вкрай ускладнює журналістську працю. Але маємо нарешті можливість працювати для народу України і захищати його справжні інтереси.

Шановні колеги! Хай кожне число вашої газети, кожна публікація в ній знаходять читача, хай ваш творчий голос кличе до єдності всіх людей, що живуть під високим українським небом!

Нехай завжди вас супроводжують дух творчості і звичайне людське щастя!

Колектив редакції «Голосу України».

Діалог: журналіст — міністр

КУПЛЮ СОБІ МАГАЗИН...

Так уже склалося, що питання приватизації і роздержавлення власності вже вкотре за останній рік знову і знову опиняються в центрі уваги і фахівців, і людей, які на власний страх і ризик пірнули в бізнес, і тих, хто від вирішення його прозаїчно чекає на появу ковбаси і масла. Та от так звана лібералізація цін створила ще одну перепону на цьому шляху.

Наш кореспондент спробував з'ясувати, в якому стані сьогодні перебуває розпочата робота з роздержавлення і приватизації. З цього запитання і розпочалася розмова з міністром у справах роздержавлення власності і демонополізації виробництва Віктором САЛЬНИКОВИМ.

— Майно вже оцінено і можна рушати в путь — продавати, здавати в оренду і в оренду з правом викупу, використовувати інші форми...

— То й з Богом, як кажуть.

— А за що продавати? За дерев'яні, витискувані з українського ринку? Якщо навіть так, то ми можемо назбирати мішки знецінених грошей і залишитися без майна. Крім того, скільки сьогодні коштує, скажімо, підприємство, яке вчора коштувало мільйон карбованців?

— То переоцінити його ще раз...

— Боюся, що вартість цієї «переоцінки» сьогодні буде вищою, ніж вартість самого майна. Для наших польських сусідів ця робота обійшлася в сотні мільйонів доларів. Але ж і це не зніме запитання: за які гроші його продавати?..

— У нас сьогодні «ходять» купони...

— От-от — ходять. Що таке купони? Це дуже умовний платіжний засіб, який немає жодного сенсу нагромаджувати, бо це не що інше, як папірець без номера — сьогодні він «ходить», як ви сказали, а завтра за рішенням уряду його можна відмінити. Ні, продавати нерухомість за купони — насміятися над здоровим глуздом і людьми.

— А гривна? Зараз усі сподівання на швидке сходження української національної валюти.

— Хоч як це неприємно говорити, але на близькому обрії я її не бачу.

— Отже, як я зрозуміла, мало того, що вартість державного майна змінилася, то ще й невідомо, за що його продавати?

— Так, приїхали. "Злазь, приватизаціє, з воза і чекай, поки ми змастимо колеса...

— Такий песимістичний висновок?

— Ні, я оптиміст. Інакше не була б здійснена та величезна підготовча робота, яка дає нам можливість хоч сьогодні починати цей процес. Складено перелік об'єктів для приватизації — їх визначено 60, надійшло 700 заявок на зміну форм власності в усіх галузях господарства, 200 колективів бажають викупити підприємства, 12 колективів обгрунтували свою вимогу на передачу їм підприємств безплатно. На все це ми заготували пакети документів, щоб прийняття закону про приватизацію не застало нас зненацька. Але ж підвищення цін... Воно перевернуло всі передбачення.

— Крім проблем, які з'явилися, ви, однак, маєте програму здійснення приватизації, здається, що й депутатські комісії підготували власний варіант. Як, на вашу думку, розвиватимуться події?

— Важко щось передбачити. Зараз закон про приватизацію потрібен, як повітря. Звісно, якщо депутати підуть звичайним шляхом, то його прийняття може розтягнутися на кілька місяців. А це можливо ще й тому, що не до кінця вирішено, як розпочинати приватизацію. Є фахівці, які пропонують розпочати її з безплатного роздавання сертифікатів, бон, чеків усім від немовляти до людей похилого віку. Певен, що піти таким шляхом — це відсунути приватизацію на кілька років.

Тут уже вибір повинні зробити депутати. Проте сьогодні є реальна можливість розпочати процес приватизації в лютому—березні. Я вбачаю цю можливість у тому, щоб на нинішній сесії Верховної Ради приймати не весь пакет законів, а насамперед проект закону про основні засоби приватизації разом з її програмою та списками об'єктів, що їх повинні і не можна приватизувати. До речі, Державна економічна рада схвалила цю мою пропозицію. І друге — визначитися, за які гроші ми приватизуватимемо державне майно.

— А хіба не можуть постати якісь ускладнення чи неузгодження?

— Можуть, коли закон і програма не стикуються. Але, прийнявши закон, до програми легко внести поправки. Пішовши іншим шляхом, ми затупцюємо на місці надовго...

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

ГЕЙ ТАМ, НА ГОРІ, СІЧ ІДЕ

Виставка

Скажу відразу: той, хто хотів побачити на новій виставці передусім антураж козацького життя, всуціль виповненого різними небезпеками, не/був ошуканий у своїх сподіваннях. На багатьох полотнах, відібраних для республіканської виставки, що експонуються в залах Музею українського образотворчого мистецтва, все це постає перед нами: і проводи козаків на матінку-Січ, і козацькі дозори, і козацька відвага... Отож тут озивається до нас сама історія в образах вірних синів та оборонців українського народу.

Але хоча самий вернісаж і присвячений 500-річчю Запорозької Січі, його тематична палітра не обмежується тільки козацькою темою. Чи не вперше за останні роки ця виставка дає більш-менш повне уявлення про сучасне українське малярство, про його тематичні й стильові пошуки. Те ж, що на виставці явно домінують художники зі столичною пропискою й недостатньо, як на мене, представлені митці з периферії, зокрема, із західного регіону, безумовно, призвело до певних втрат.

І все ж виставка, на якій експонується більш як півтисячі робіт живопису, графіки і скульптури, озивається до нас голосом України. Згорьованої, багатостраждальної, але непокореної, воскресаючої в своїх дітях і своїх надіях. Правда, не обійшлося без певної історичної кон'юнктурщини, яка виразно відчувається в окремих роботах. Та загалом організаторам вдалося показати стильову різноманітність українського мистецтва, яке так болісно звільняється від приписів і догматів так званого соціалістичного реалізму.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Ситуація

ПРОПАЛИ КУПОНИ

У Донецьку перевантажували купони. В партії, призначеній для Луганська, один ящик викликав підозру — на відміну від інших він був явно «невагомим». І справді, в ньому не знайшли 500 мільйонів купонів, хоча заводська упаковка була цілою.

Ведеться слідство. Але думається, що зарубіжній мафії наші купоно-карбованці ні до чого.

«НЕЗАЛЕЖНІСТЬ».

ШАХТИ ГОРЯТЬ І БЕЗ ЛІСУ

Знак біди

На кілька днів зупинилась донецька шахта «Жовтнева». Спочатку яскраві язички полум'я з'явились на конвеєрній стрічці, а невдовзі палахкотіло близько тисячі метрів підземних виробіток... Сьогодні вогонь локалізований, але не ліквідований.

Відразу зауважимо: цього разу обійшлось без жертв. Немає досі й відповіді на запитання: хто включив злополучний конвеєр, що стояв на ремонті? Чи не було це зроблено навмисне?

Можна твердо стверджувати одне: шахтоуправління «Жовтневе» з причини аварії втратило понад 20 мільйонів карбованців.

Юрій ДОЦЕНКО.

...А ФЕРМЕРОМ — КРАЩЕ

Знай наших!

Несподіваний сюрприз підніс односельцям голова виконкому Крупської сільської Ради Кіровоградського району Олександр Чистяков. Попросивши відставку, подався чоловік у... фермери.

Зробив це не без підтримки голови місцевого колгоспу Ореста Граната. Новоспеченому хазяїнові не лише виділили 60 гектарів землі, два трактори, візки та інший інвентар, але навіть поручилися у банку за кредит, який Чистяков узяв для розвитку власного господарства.

Щодо вчинку колишнього голови виконкому, то тут, правда, нічого дивного немає. Хлібороб з нього буде непоганий, адже щоліта брав на початку жнив відпустку і сідав за кермо комбайна.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Заяви гірн...

ЩЕД... ЗА Ч... РАХ...

Незалежна ... ників Україн... всюдила дві ... вона повніст... від заяв, зро... їнському тел... ня групою ... рального До... жаємо, — ... — що в цей ... зіграна крап... ка карт... довів н... вицькою екс... краю прірви... шахтарі — ... організована ... ні, уряд на... вим подани... шахтарів і ... іншими проц... ства. Сплата ... плати за час... стою буде ... жету, тобто ... нуватців, як... номіку, а з... з нас, у том... рів. В... п... лебачен... Н... глядає не і... кацію, спр... кол профс... НПГУ в це... мент солідa... ФНПУ у ви... ставки В. Ф... бінету.

У др... цінює ... здійснену К... рів, як біль... пріацію, що... раїни в туп... тупика, — ... один: до то... окомунізму, ... майбутнього ... у нас, а й н... тей. НПГУ ... Верховної ... вимогами: в... Фокіна ... ф... народі ... до... надзвичайн... міці до при... Радою рин... механізму ... ня до 1 кв... валюти; змі... літики у в... го підприєм... тих доходів... няття закон... страхування... введенням ... системи соц... ного страху...

Власна ін...

ПО...

30—31 сі... сом невели... у вигляді ... ожеледиця. ... хідний, та ... трів за секу... 20, місцями ... кунду. Зниз... вдень до 1... зу, вночі 5-... зу. У західн... тах місц... морозу.

По Києву ... ні часом н... реважно у ... дорогах ож... нічно-західн... за секунду... градусів мо...

БУДЬМО!

вийшов 15-тисячний номер рес-кої загальнополітичної газети країны»

Та після того, країны» звіль-компартійного тональність її ячем стала де-ззливою, то-зета заходила-незалежність державі і, що сливо, пропагу-вати ідеї цієї незалежності серед російськомовної частини населення України, що, безумовно, піднесло авторитет видання.

Сьогодні нам усім нелегко. Гостра нестача паперу, відверте здирство зв'язківців, загроза стати завтра безробітними — усе це вкрай ускладнює журналістську працю. Але маємо нарешті можливість працювати для народу України і захищати його справжні інтереси.

Шановні колеги! Хай кожне число вашої газети, кожна публікація в ній знаходить читача, хай ваш творчий голос кличе до єдності всіх людей, що живуть під високим українським небом!

Нехай завжди вас супроводжують дух творчості і звичайне людське щастя!

Колектив редакції «Голосу України».

алог: журналіст — міністр

СОБІ МАГАЗИН...

і роздержав-знову і знову , які на влас-о від вирішен-масла. Та от перепону на

якому стані ання і при-змова з міні-емонополізації

Сьогодні «хо-ходять. Що Це дуже умов-засіб, який сенсу нагро-це не що ін-без номера «ходить», як завтра за рі-його можна продавати не-купони — на-здоровим глуз-

? Зараз усі швидке сход-націона-

це неприємно на близькому чу,

я зрозуміла, вартість дер-змінилася, то за що його

іхали. "Злазь, приватизаціє, з воза і чекай, поки ми змастимо колеса...

— Такий песимістичний висновок?

— Ні, я оптиміст. Інакше не була б здійснена та величезна підготовча робота, яка дає нам можливість хоч сьогодні починати цей процес. Складено перелік об'єктів для приватизації — їх визначено 60, надійшло 700 заявок на зміну форм власності в усіх галузях господарства, 200 колективів бажають викупити підприємства, 12 колективів обгрунтували свою вимогу на передачу їм підприємств безплатно. На все це ми заготували пакети документів, щоб прийняття закону про приватизацію не застало нас зненацька. Але ж підвищення цін... Воно перевернуло всі передбачення.

— Крім проблем, які з'явилися, ви, однак, маєте програму здійснення приватизації, здається, що й депутатські комісії підготували власний варіант. Як, на вашу думку, розвиватимуться події?

— Важко щось передбачити. Зараз закон про приватизацію потрібен, як повітря. Звісно, якщо депутати підуть звичайним шляхом, то його прийняття може розтягнутися на кілька місяців. А це можливо ще й тому, що не до кінця вирішено, як розпочинати приватизацію. Є фахівці, які пропонують розпочати її з безплатного роздавання сертифікатів, бон, чеків усім від немовляти до людей похилого віку. Певен, що пітим таким шляхом — це відсунути приватизацію на кілька років.

Тут уже вибір повинні зробити депутати. Проте сьогодні є реальна можливість розпочати процес приватизації в лютому—березні. Я вбачаю цю можливість у тому, щоб на нинішній сесії Верховної Ради приймати не весь пакет законів, а насамперед проект закону про основні засоби приватизації разом з її програмою та списками об'єктів, що їх повинні і не можна приватизувати. До речі, Державна економічна рада схвалила цю мою пропозицію. І друге — визначитися, за які гроші ми приватизуватимемо державне майно.

— А хіба не можуть постати якісь ускладнення чи неузгодження?

— Можуть, коли закон і програма не стикуються. Але, прийнявши закон, до програми легко внести поправки. Піловши іншим шляхом, ми затупцюємо на місці надовго...

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

ГОРІ, СІЧ ІДЕ

його тематич-обмежується ою темою. Чи останні роки є більш-менш про сучасне лярство, про й стильові що на вистав-творів художни-пропискою й а мене, пре-з периферії, східного регіо-призвело до

ставка, на якій експонується більш як півтисячі робіт живопису, графіки і скульптури, озивається до нас голосом України. Згорьованої, багатостраждальної, але невпокореної, воскресаючої в своїх дітях і своїх надіях. Правда, не обійшлося без певної історичної кон'юнктурщини, яка виразно відчувається в окремих роботах. Та загалом організаторам вдалося показати стильову різноманітність українського мистецтва, яке так болісно звільняється від приписів і догматів так званого соціалістичного реалізму.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Ситуація

ПРОПАЛИ КУПОНИ

У Донецьку перевантажували купони. В партії, призначеній для Луганська, один ящик викликав підозру — на відміну від інших він був явно «невагомим». І справді, в ньому не знайшли 500 мільйонів купонів, хоча заводська упаковка була цілою.

Ведеться слідство. Але думається, що зарубіжній мафії наші купоно-карбованці ні до чого.

«НЕЗАЛЕЖНІСТЬ».

ЛІСУ

дповіді на за-ключив злопо-, що стояв не було це лісе?

о стверджува-лісгосуправління причини ава-онад 20 міль-

ДОЦЕНКО.

...А ФЕРМЕРОМ—КРАЩЕ

Знай наших!

Несподіваний сюрприз підніс односельцям голова виконкому Крупської сільської Ради Кіровоградського району Олександр Чистяков. Попросивши відставку, подався чоловік у... фермери.

Зробив це не без підтримки голови місцевого колгоспу Ореста Граната. Новоспеченому хазяїнові не лише виділили 60 гектарів землі, два трактори, візки та інший інвентар, але навіть поручилися у банку за кредит, який Чистяков узяв для розвитку власного господарства.

Щодо вчинку колишнього голови виконкому, то тут, правда, нічого дивного немає. Хлібороб з нього буде непоганий, адже щоліта брав на початку жнив відпустку і сідав за кермо комбайна.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Заяви гірників

ЩЕДРІСТЬ ЗА ЧУЖИЙ РАХУНОК

Незалежна профспілка гірників України (НПУ) розповсюдила дві заяви. У першій вона повністю відмежовується від заяв, зроблених на Українському телебаченні 26 січня групою шахтарів Центрального Донбасу. «Ми вважаємо, — йдеться в заяві, — що в цей вечір була розіграна краплена шахтарська карта Кабінет [illegible]стрів довів [illegible] своєю [illegible]льшовицькою експропріацією до краю прірви. Розуміючи, що шахтарі — єдина найбільш організована сила на Україні, уряд намагається черговим подачкою заспокоїти шахтарів і посварити їх з іншими прошарками суспільства. Сплата шахтарям зарплати за час вимушеного простою буде зроблена з бюджету, тобто не з кишені винуватців, які розвалили економіку, а з кишені кожного з нас, у тому числі й шахтарів. Ви[illegible] шахтарі [illegible]а телебаченні НПГ України розглядає не інакше як провокацію, спрямовану на розкол профспілкового руху. НПГУ в цей складний момент солідарна з ВОСТом, ФНПУ у вимозі негайної відставки В. Фокіна і його Кабінету.

У др[illegible] заяві [illegible] розцінює [illegible]бералізацію цін, здійснену Кабінетом міністрів, як більшовицьку експропріацію, що веде народ України в тупик. Вихід з цього тупика, — вважає НПГУ — один: до тоталітаризму, неокомунізму. Це означає, що майбутнього не буде не лише у нас, а й навіть у наших дітей. НПГУ звернулася до Верховної Ради України з вимогами: відставки Кабінету Фокіна, формування [illegible]ряду народ[illegible] довіри; ого[illegible]ення надзвичайного стану в економіці до прийняття Верховною Радою ринкових законів та механізму їх роботи; введення до 1 квітня національної валюти; зміни податкової політики у відношенні вільного підприємництва та особистих доходів громадян; прийняття закону «Про соціальне страхування» з обов'язковим введенням персоніфікованої системи соціального та медичного страхування на Україні.

Власна інформація «ГУ».

ПОГОДА

30—31 січня на Україні часом невеликі опади, переважно у вигляді снігу. На дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний, та північний, 9—14 метрів за секунду, 30 січня 15—20, місцями 25 метрів за секунду. Зниження температури вдень до 1—8 градусів морозу, вночі 5—11 градусів морозу. У західних та північних областях місцями до 14 градусів морозу.

По Києву та області сьогодні часом невеликі опади, переважно у вигляді снігу. На дорогах ожеледиця. Вітер північно-західний, 15—20 метрів за секунду. Температура 1—5 градусів морозу.

УКРАЇНА — ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПАР

Бізнес-контакт

У Києві відбулася презентація німецької фірми «НОВЕА інтернаціональ», яка займається організацією промислових виставок. Ця компанія є провідною серед виставочних фірм ФРН, про що свідчить хоча б те, що минулого року вона взяла участь у більш як 60-ти відповідних заходах міжнародного рівня, а її оборот при цьому дорівнював 50 мільйонів марок.

Після розпаду Радянського Союзу, де «НОВЕА» працювала протягом 30 років, вона, звичайно, стала приділяти більше уваги колишнім радянським республікам. Зокрема, в Україні німецьких бізнесменів, за словами заступника генерального директора фірми В. Дорншайдта, зацікавили майбутні чудові ділові та економічні перспективи. Тому, розширюючи тут свою діяльність, «НОВЕА інтернаціональ» разом з Торгово-промисловою палатою України влаштують цього року в Києві дві великі виставки — «Інпр (травень—чер госп-92» (вер ку організат ідеальне міс ня цих заход лиця України рі аграрних р має зручні т ки із Західн

Тож запро лісти для озн часними техн

Олек

Власкори повідомляють

Ташкент

ПІД ЮРИСДИКЦІЄЮ УЗБЕКИСТАНУ

Указом президента Карімова частини внутрішніх військ і міліцейські заклади, які розташовані на території республіки, а також їхнє майно переведені під юрисдикцію Узбекистану.

Зульфія РАСУЛІ.

Єреван

СТВОРЮЮТЬСЯ ЗБРОЙНІ УГРУПОВАННЯ

З неофіційних джерел стало відомо, що колишній другий секретар ЦК Компартії Азербайджану В. Поляничко формує військові підрозділи спеціального призначення. «Ландскнехти» щомісячно одержуватимуть заробітну плату — 5 тисяч карбованців. На думку аналітиків, ця наймана армія використовуватиметься проти вірменського населення Карабаху.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Мінськ

ЗМІНИЛИ СТАТУС

Згідно рішення уряду Беларусі Комітет по телебаченню і радіомовленню республіки став відділом Міністерства інформації і в справах преси.

Це стривожило журналістів, які вважають, що такий захід призведе до обмеження свободи слова та експлуатації передавальних засобів суб'єктами, не зацікавленими в розвитку національного радіо- і телемовлення.

Віктор ХОРОШКО.

Гаряча лін

Алма-Ата

ПАКЕТ

Застрайкува равління «Кен тюбінської об ну. Причина — сяцями не от нів на проду реби.

Тоді люди с ерити «домашн ників торгівлі. вершили очік сотні кілограм кового масла, сів. Тільки у з дом виявлено промислові то нування. Пакет висунув страйк ля перевірки, посад тих слу цевої влади, я торгівлю,

Тетя

У СЕМИ НЯНЬОК

СХОЖЕ, ДЛЯ ГЛАСНОСТІ НАСТАЮТЬ ВАЖКІ ЧАСИ. ВИТРИМАВШИ ПАРТІЙНИЙ ТИСК АЖ ДО ЗАКРИТТЯ У ПАМ'ЯТНОМУ СЕРПНІ, ПРЕСА ВСТОЯЛА ПРОТИ НАТИСКУ ПОЛІТИЧНИХ БУРЬ. А ОТ ПРОТИ ЕКОНОМІЧНИХ...

Проблеми

Підвищення цін на папір, незрівнянні поліграфічні й поштові витрати, а завершальний акорд — нестача паперу, чи точніше — його відсутність. Опинилися під загрозою закриття всі республіканські газети. Виявляється, що тепер кожна редакція має самостійно шукати папір на власне видання. І це при наявності Міністерства матеріальних ресурсів, департаменту у справах друку, видавництва «Універсов».

Критична ситуація, що склалася, стала приводом для зустрічі в Будинку преси журналістів з прем'єр-міністром Республіки Молдова Валерієм Муравські. В результаті було досягнуто певних компромісів. Вирішено передати з державних ресурсів 500 тонн паперу для випуску щоденних газет. Частину оплати (це близько 70 відсотків) бере на себе уряд, решту — редакції. Таким чином вихід знайдено, і газети виходитимуть. Поки що. Однак питання залишилося нерозв'язаним. В «Універсов», засно ліканських ви час одержува денди, а тепер тизуватися, за й журнали на зрозуміле й н матеріальних зо звільнитис чальника пап ці функції на кооперативні п ті, залишаючи ми, роздуваю

Зараз газет лярно. Але п пуск стоїть п танням.

Ол
Кишинів,

А як насправді

Душанбе

УРАНОВЕ ВИРОБНИЦТВО ВСЕ-ТА

УРЯД ТАДЖИКИСТАНУ ЗРОБИВ ОФІЦІЙНУ ЗАЯВУ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СКАНДАЛЬНОЮ ПУБЛІКАЦІЄЮ НЕЗАЛЕЖНОГО АГЕНТСТВА НАНТ, ЩО ВПЕРШЕ ОБНАРОДУВАЛО ДАНІ ЩОДО ЯДЕРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЦІЄЇ СЕРЕДНЬОАЗІАТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Справді, визнається в заяві, в Ленінабадській області (північ Таджикистану) розташований комбінат, який переробляє уранову руду і одержує металургійний уран. Але ця продукція всього-навсього напівфабрикат для подальшого перероблення, можливості для якого існують лише в Росії. Тому відомості про те, що республіка має збагачений уран, який може бути використаний для «ісламської бомби», визнані як такі, що не відповідають дійсності. У заяві особливо підкреслено, що на переговорах представників Таджикистану з урядовими делегаціями й бізнесменами країн Сходу жодного разу не порушувалося питання щодо поставок ядерної сировини. Її постачатимуть і надалі за тими ж адресами, що й досі. Щоправда, у значно менших обсягах через зупинення ряду АЕС.

Текст урядового документа містить в собі непряме підтвердження того, що першу радянську атомну бомбу було зроблено з таджицької сировини. Родовища Табошарське й Андрасманське названо «первістками вітчизняної атомної промисловості». Проте, правильно було б говорити про частину таджицької сир радянській а основу стано уран, достав

На сьогод ща уранової кистані вже бінат «Східр го скромно й вали «шостив вно працює ровині з Ка бекистану. С дила вона й чини й Кита

Уряд Тад жає за непр тання пристр уранової сир більше вів вмі щодо можли жу в гарячі го чи Середн ночі Африки

К

УКРАЇНА — ПЕРСПЕКТИВНИЙ ПАРТНЕР

Бізнес-контакт

У Києві відбулася презентація німецької фірми «НОВЕА інтернаціональ», яка займається організацією промислових виставок. Ця компанія є провідною серед виставочних фірм ФРН, про що свідчить хоча б те, що минулого року вона взяла участь у більш як 60-ти відповідних заходах міжнародного рівня, а її оборот при цьому дорівнював 50 мільйонів марок.

Після розпаду Радянського Союзу, де «НОВЕА» працювала протягом 30 років, вона, звичайно, стала приділяти більше уваги колишнім радянським республікам. Зокрема, в Україні німецьких бізнесменів, за словами заступника генерального директора фірми В. Дорнщайдта, зацікавили майбутні чудові ділові та економічні перспективи. Тому, розширюючи тут свою діяльність, «НОВЕА інтернаціональ» разом з Торгово-промисловою палатою України влаштують цього року в Києві дві великі виставки — «Інпродхарчомаш-92» (травень—червень) та «Сільгосп-92» (вересень). На думку організаторів, Київ — ідеальне місце для проведення цих заходів, оскільки столиця України лежить в центрі аграрних регіонів країни і має зручні транспортні зв'язки із Західною Європою.

Тож запрошуються спеціалісти для ознайомлення із сучасними технологіями.

Олексій ЄВСІКОВ.

Власкори повідомляють

Ташкент

ПІД ЮРИСДИКЦІЄЮ УЗБЕКИСТАНУ

Указом президента Карімова частини внутрішніх військ і міліцейські заклади, які розташовані на території республіки, а також їхнє майно переведені під юрисдикцію Узбекистану.

Зульфія РАСУЛІ.

Єреван

СТВОРЮЮТЬСЯ ЗБРОЙНІ УГРУПОВАННЯ

З неофіційних джерел стало відомо, що колишній другий секретар ЦК Компартії Азербайджану В. Поляничко формує військові підрозділи спеціального призначення. «Ландскнехти» щомісячно одержуватимуть заробітну плату — 5 тисяч карбованців. На думку аналітиків, ця наймана армія використовуватиметься проти вірменського населення Карабаху.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.

Мінськ

ЗМІНИЛИ СТАТУС

Згідно рішення уряду Беларусі Комітет по телебаченню і радіомовленню республіки став відділом Міністерства інформації і в справах преси.

Це стривожило журналістів, які вважають, що такий захід призведе до обмеження свободи слова та експлуатації передавальних засобів суб'єктами, не зацікавленими в розвитку національного радіо- і телемовлення.

Віктор ХОРОШКО.

Гаряча лінія

Алма-Ата

ПАКЕТ ВИМОГ

Застрайкували нафтовики управління «Кенкиякнафта» Актюбінської області Казахстану. Причина — в містечку місяцями не отоварювали талонів на продукти першої потреби.

Тоді люди вирішили перевірити «домашні склади» працівників торгівлі. Результати перевершили очікуване: знайшли сотні кілограмів цукру, вершкового масла, багато делікатесів. Тільки у завідуючого складом виявлено продукти та промислові товари 195 найменувань. Пакет вимог, що їх висунув страйковий комітет після перевірки, включає зняття з посад тих службових осіб місцевої влади, які відповідали за торгівлю.

Тетяна КОСТІНА.

У СЕМИ НЯНЬОК...

Проблеми

СХОЖЕ, ДЛЯ ГЛАСНОСТІ НАСТАЮТЬ ВАЖКІ ЧАСИ. ВИТРИМАВШИ ПАРТІЙНИЙ ТИСК АЖ ДО ЗАКРИТТЯ У ПАМ'ЯТНОМУ СЕРПНІ, ПРЕСА ВСТОЯЛА ПРОТИ НАТИСКУ ПОЛІТИЧНИХ БУРЬ. А ОТ ПРОТИ ЕКОНОМІЧНИХ...

Підвищення цін на папір, незрівнянні поліграфічні й поштові витрати, а завершальний акорд — нестача паперу, чи точніше — його відсутність. Опинилися під загрозою закриття всі республіканські газети. Виявляється, що тепер кожна редакція має самостійно шукати папір на власне видання. І це при наявності Міністерства матеріальних ресурсів, департаменту у справах друку, видавництва «Універсов».

Критична ситуація, що склалася, стала приводом для зустрічі в Будинку преси журналістів з прем'єр-міністром Республіки Молдова Валерієм Муравські. В результаті було досягнуто певних компромісів. Вирішено передати з державних ресурсів 500 тонн паперу для випуску щоденних газет. Частину оплати (це близько 70 відсотків) бере на себе уряд, решту — редакції. Таким чином вихід знайдено, і газети виходитимуть. Поки що. Однак питання залишилося нерозв'язаним. Видавництво «Універсов», засноване для республіканських видань, тривалий час одержувало від них дивіденди, а тепер вирішило приватизуватися, залишивши газети й журнали напризволяще. Не зрозуміле й інше: Міністерство матеріальних ресурсів вирішило звільнитися від ролі постачальника паперу, переклавши ці функції на свої ж біржі й кооперативні підприємства. А ті, залишаючись монополістами, роздувають ціни шалено.

Зараз газети виходять регулярно. Але подальший їх випуск стоїть поки що під питанням.

Олександр ТОНЯ.

Кишинів.

А як насправді

Душанбе

УРАНОВЕ ВИРОБНИЦТВО ВСЕ-ТАКИ Є

УРЯД ТАДЖИКИСТАНУ ЗРОБИВ ОФІЦІЙНУ ЗАЯВУ У ЗВ'ЯЗКУ ЗІ СКАНДАЛЬНОЮ ПУБЛІКАЦІЄЮ НЕЗАЛЕЖНОГО АГЕНТСТВА НАНТ, ЩО ВПЕРШЕ ОБНАРОДУВАЛО ДАНІ ЩОДО ЯДЕРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЦІЄЇ СЕРЕДНЬОАЗІАТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ.

Справді, визнається в заяві, в Ленінабадській області (північ Таджикистану) розташований комбінат, який переробляє уранову руду і одержує металургійний уран. Але ця продукція всього-навсього напівфабрикат для подальшого перероблення, можливості для якого існують лише в Росії. Тому відомості про те, що республіка має збагачений уран, який може бути використаний для «ісламської бомби», визнані як такі, що не відповідають дійсності. У заяві особливо підкреслено, що на переговорах представників Таджикистану з урядовими делегаціями й бізнесменами країн Сходу жодного разу не порушувалося питання щодо поставок ядерної сировини. Її постачатимуть і надалі за тими ж адресами, що й досі. Щоправда, у значно менших обсягах через зупинення ряду АЕС.

Текст урядового документа містить в собі непряме підтвердження того, що першу радянську атомну бомбу було зроблено з таджицької сировини. Родовища Табошарське й Андрасманське названо «первістками вітчизняної атомної промисловості». Проте, правильно було б говорити про частину таджицької сировини в першій радянській атомній бомбі. А основу становив трофейний уран, доставлений з Німеччини.

На сьогодні старі родовища уранової руди в Таджикистані вже вичерпано. Комбінат «Східрідмет» (досі його скромно й таємниче називали «шостий комбінат») давно працює на привізній сировині з Казахстану та Узбекистану. Один час надходила вона й з Чехо-Словаччини й Китаю.

Уряд Таджикистану вважає за неприпустиме нагнітання пристрастей навколо уранової сировини і тим більше всілякі міркування щодо можливості її продажу в гарячі точки Близького чи Середнього Сходу, Північної Африки.

Юрій КУШКО.

Отакої!

ЯК ХОТІЛИ ОЧОРНИТИ НАРОД

Газета «Правда» 23 січня на своїх сторінках опублікувала статтю Л. Руженцевої «У біженців притулку немає». У ній наводиться скарга якогось Т. Бакіна. Цей, як він себе називає, викладач російської мови сповістив усю співдружність про те, що «зараз в Азербайджані майже всі російські школи закриваються. Як жити? Ось і маємо намір переїхати з сім'єю до Росії...».

Я звернувся за поясненням до вченого секретаря Міністерства народної освіти Азербайджанської Республіки Геннадія Головкова.

— Ані в минулому, ні в поточному році прийом у групи з російською мовою навчання не зменшувався,— сказав він.— Усі учні російського сектора навчальних закладів Азербайджану продовжують навчання. Останніми роками кількість азербайджано-російських шкіл зросла з 95 до 174. Що ж до вчителів, то в бакинських школах сьогодні працюють 4194 викладачі російської мови та літератури (у 1987—1988 навчальному році їх було 2554).

Під час бесіди заступник міністра народної освіти республіки М. Марданов сказав, що людина на прізвище Бакін ніколи до них з приводу влаштування на роботу не зверталася.

Коментарі зайві.

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Експрес-новини

Заступник Генерального секретаря ООН Гулдінг призвав усіх учасників югославського конфлікту прийняти умови, за якими ООН готова направити до Югославії десятитисячний контингент своїх миротворчих сил.

* * *

Рада Безпеки ООН вирішила продовжити дію економічних санкцій проти Іраку. Приводом до цього став напад іракських демонстрантів на експертів ООН, які прибули до Багдада інспектувати хімічну зброю.

* * *

Лівія виявила готовність передати міжнародній комісії двох своїх громадян, звинувачених у причетності до організації вибуху американського та французького авіалайнерів.

* * *

У сенаті США розглядається питання про зменшення витрат на оборону через відсутність загрози з боку колишнього СРСР. На думку одного з представників демократичної партії, було б нерозумно витрачати 32 мільярди доларів на утримання американських військ у Європі. Віце-президент Сполучених Штатів Куейл повідомив, що США дійсно мають наміри зменшити витрати на оборону, але не в таких масштабах, які пропонують демократи.

Еврика

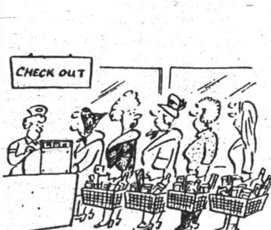
«ХІМІЧАТЬ»...

Верховний суд США висловився нещодавно за заборону абортів. Як відомо, і в американському конгресі існує сильне антиабортне лобі. Втім, північно-східний штат Нью-Гемпшир оголосив про своє бажання провести клінічне випробування відомого французького контрацептиву РУ-486, який стимулює «хімічний» аборт після настання вагітності. Раніше французька фірма відмовилась добиватися дозволу на випробування у США свого препарату через негативний там «політичний клімат», тепер американці самі звернулися до французів, обіцяючи у перспективі відкрити абортивним пілюлям величезний ринок.

ДОСИТЬ ОДНОГО ПАЛЬЦЯ

Японські дослідники розробили безпрецедентний метод виявлення статі людини через... відбитки пальців. Як відомо, клітини жіночого організму мають дві статеві хромосоми XX, а чоловічі — X і Y. Виявилося, що окремих клітин шкіри, які є у відбитках пальців, досить, щоб встановити статеві хромосоми. Наявність Y-хромосоми під час поліцейського розслідування свідчитиме, що на місці злочину побував чоловік. Втім, у генетиці відомі «казуси», коли в чоловіків буває набір хромосом XX, а в жінок XY. Але такі випадки дуже рідкі і, вважають, що вони ще рідше зустрічаються серед злочинців.

Посміхніться

— Тільки що підскочила ціна на чай. Передайте далі.

Малюнок з журналу «Уїкенд» (Великобританія).

НОВЕ ПРО ВОДОРОСТІ

У Сполучених Штатах винайдено новий метод очистки промислових стічних і промивних вод, де в ролі іонообмінних смол, які завжди використовуються з цією метою, застосовують водорості. Виявляється, що водоростеві клітини в сотні разів ефективніше за смоли зв'язують уран, ртуть, золото і мідь, до того ж вони не «течуть», тобто не відпускають захоплені ними іони металів. Вважають, що цей метод виявиться досить цінним для очищення вод у ядерній промисловості і навіть на золотодобувних рудниках, де водорості виберуть з промислових вод останні міліграми коштовних металів.

МИ МОЖЕМО ВИСТОЯТИ ТІЛЬКИ В ЄДНОСТІ

(Продовження. Початок на 2-й та 3-й стор.).

флотом, ні всі інші, хто міг хоча б звернутися до того документа, який підписано. До речі, його підписано всіма главами держав.

Тому міцна опора на наші закони, на домовленості в рамках співдружності — це єдиний шлях поступового вирішення питання про Збройні Сили, але всі мають знати, що Україна ніколи не відмовиться від утворення своїх Збройних Сил. І вона це робить, буде робити послідовно, підтримуючи і не зазіхаючи на інтереси інших держав.

Хочу ще раз підкреслити — незалежна Україна нікому не дозволить диктувати собі будь-які умови. Ми ніколи не претендували, не претендуємо на суверенні права інших держав і водночас завжди будемо наполегливо відстоювати власні інтереси, тим більше в сфері національної безпеки.

Військова справа — річ надзвичайно серйозна. І вести її можна тільки на правових засадах, міжнародних нормах, спільних угодах держав, суворо дотримуючись їх букви і духу, що ми й робимо... Україна чітко визначила свій курс на побудову власних збройних сил, на поетапну і повну ліквідацію ядерної зброї на власній території і перетворення у без'ядерну державу, на чітке дотримання всіх військових зобов'язань колишнього Союзу, як у стратегічних, так і звичайних озброєннях. Такий курс, законодавчо закріплений Верховною Радою республіки, повністю підтримується народом України, в тім числі самими військовослужбовцями. На сьогоднішній день військову присягу на вірність народу України прийняли уже понад 350 тисяч солдат і офіцерів.

Виходячи з вищесказаного, хотів би зупинитись на місці й ролі України в Співдружності Незалежних Держав. Світ напружено стежить за становленням взаємовідносин держав колишнього СРСР. Такий інтерес закономірний, адже від того, як будуть розв'язані проблеми правонаступництва щодо колишнього радянського ядерного гіганта, на яких засадах розвиватимуться стосунки між спадкоємцями колишнього Союзу, значною мірою залежить мир і безпека всіх народів. Деякі політичні кола за межами України намагаються останнім часом приписати нам якусь деструктивну роль у співдружності. Демонструючи імперську неспроможність сприйняти Україну як незалежну державу, вони готові це розглядати як підрив співдружності — навіть проголошення інтересів України, не кажучи вже про правомірні дії по їх захисту.

У зв'язку з цим хотів би зазначити, що ми будуємо відносини з іншими державами співдружності, дбаючи насамперед про інтереси народу незалежної України, і це нормально.

Нам не слід забувати, що Україна не може і не бажає жити в ізоляції від світу. Ми маємо багато спільних проблем, що залишилися від колишнього Союзу. І їх потрібно розв'язувати як шляхом одностороннього так і багатостороннього співробітництва з іншими державами, в тому числі і в рамках співдружності.

Виходимо з того, що співпраця в рамках співдружності не позбавить України незалежності. У відповідності до волі її народу ми заперечуватимемо проти перетворення співдружності на державне утворення.

Україна не зазіхає на інтереси інших учасників. Ми розглядаємо співдружність як механізм рівноправного узгодження інтересів республік з інтересами партнерів. Разом з тим Україна суворо дотримується домовленостей, які досягаються в співдружності шляхом консенсусу.

Короткий період співробітництва в рамках співдружності показав, що у ній є добрий потенціал для розвитку. Про те свідчать компромісні рішення, домовленості та угоди, що були прийняті в Алма-Аті, Мінську і в Москві, про що вже я говорив.

Україна в своїх діях повністю їх дотримується. І перспектива дальших зв'язків залежатиме від того, чи буде втілюватись в життя дух і буква спільних документів, чи поважатимуться інтереси всіх учасників, чи їх дії не завдаватимуть шкоди іншим учасникам співдружності.

Звичайно, для цього від держав співдружності вимагається велике терпіння і вміння жити незалежними суб'єктами міжнародного права. Якщо в рамках співдружності робитимуться спроби повернути життя назад, до імперських часів, тоді перспектив для неї не буде.

Окремо хотів би зупинитися на наших стосунках з Росією. Як відомо, навколо них нині побутує багато ажіотажу, різного роду чуток і інсинуацій, які нерідко свідомо підігріваються, в тому числі і засобами масової інформації.

Новий поштовх для цього дали недавні заяви російського парламенту стосовно Криму і Чорноморського Флоту. Головне, чого нам тут потрібно дотриматися — це спокою і виваженості. Ця імперська хвороба, я переконаний у тому, пройде. Життя розставить все на свої місця. Хворі вилікуються, а здорові прийдуть до влади.

Ми будуємо наші стосунки з Росією на цивілізованій основі, на базі тих юридичних документів, які нами підписані.

Це, насамперед, договір між Україною і Росією від 19 листопада 1990 року, комюніке, підписані під час переговорів у Києві в серпні 1991 року та в Москві 6 листопада 1991 року, а також відповідні документи, прийняті в рамках співдружності. На всі інші заяви, які не мають під собою юридичної сили, ми не маємо підстав реагувати на державному рівні. Але робити вигляд, що нічого не відбувається, не маємо права.

Ми маємо спиратися на демократичні сили Росії. І на те, що президент Єльцин останнім часом постійно наголошує на відсутності у Росії будь-яких територіальних претензій до України.

Вважаю, що слід домовитись у рамках співдружності про візити або, точніше сказати, вояжі окремих посадових осіб і депутатів однієї держави до іншої. Коли був Союз, то це ще було зрозуміло. Але тепер, коли є незалежні держави, то елементарна етика, не кажучи вже про дипломатичний порядок, має полягати в тому, що посадові особи однієї держави їдуть до іншої тільки відповідним протоколом. А тут так: хто хоче, той і їде.

На жаль, залишається досі невирішеною проблема розподілу зовнішнього боргу між колишніми суб'єктами Союзу. А це не тільки перешкоджає нормальному розвитку нашої зовнішньоекономічної діяльності, вступу України до різних міжнародних, фінансових інститутів, але й стає нездоланною перепоною для залучення іноземних кредитів і інвестицій в наше народне господарство.

Треба відверто сказати, що саме через невизначеність у цьому питанні Україна опинилася в умовах справжньої кредитної блокади. Миритися з таким становищем ми далі не можемо, тим більше, що питання зовнішнього боргу стосується не тільки нас, але й зачіпає інтереси інших держав. Тому я доручив уряду України виступити в цьому питанні з відповідною заявою, щоб пояснити позицію України, наші зобов'язання щодо боргу. Вона вже підготовлена і стане документом для розуміння нас іншими державами.

Шановні народні депутати! Економічна криза, неоднозначність політичних реалій як на Україні, так і за її межами, мають свої об'єктивні та суб'єктивні коріння. До останнього я відніс би недосконалість, про що вже говорив, системи влади і управління в республіці, повільність впровадження принципу розподілу влади, певний хаос у взаєминах між столицею і територіями, між різними рівнями влади на місцях. Дані питання потребують невідкладного розв'язання і, передусім, шляхом внесення відповідних змін і доповнень до Конституції України, прийняття ряду нових законів, а також внесення змін у чинні закони. Над такими пропозиціями ми працювали, підготували проект закону. Він вивчався в комісіях Верховної Ради, в експертних групах. Прийшли до висновку, що сьогодні слід розглянути лише дві проблеми: про розмежування законодавчої і виконавчої влади, куди входять повноваження Президента, і про представника Президента на місцях. Тобто, щоб вирішити остаточно питання про зміцнення виконавської влади на місцях.

Інші питання, доповнення, зміни, в яких є потреба, але не стосуються таких сьогодні гострих проблем, з ними можна було б почекати.

Хотів би звернути увагу шановних депутатів на необхідність конституційного вирішення насамперед питань про надання Президентові повноважень в такому обсязі, який би дав йому змогу забезпечувати належне виконання чинних на сьогодні законів, приймати радикальні рішення в інтересах народу, бути справжнім гарантом прав і свобод громадян.

Не менш важливим на сьогодні є питання розмежування повноважень між законодавчою і державною виконавчою владою, між Радами і місцевими виконавчими органами.

Подивимося, що на сьогодні за Конституцією може Президент, чого не може і чого потребує практика.

Так, наприклад, Кабінет міністрів утворюється Верховною Радою. Президент, хоч він і глава виконавчої влади, до цього має певне опосередковане відношення. Щодо реорганізації міністерств, утворення їх, ліквідації, то Президент має право лише звертатися з відповідними пропозиціями до Верховної Ради. Такий процесуальний порядок вирішення питань, безперечно, ускладнює нашу діяльність, особливо в нинішніх складних умовах суспільного розвитку.

На мою думку, в Конституції доцільним було б чітко окреслити коло тих міністерств та інших центральних органів державного правління, які б становили Кабінет міністрів, а їх керівники входили до складу уряду, а також інші посадові особи відповідно до рішення Президента. Так, до речі, практикується в багатьох країнах світу. Це були б, так би мовити, Конституційні органи державної виконавчої влади, а саме: Міністерство, скажімо, закордонних справ, міністерства оборони, фінансів, економіки, юстиції, внутрішніх справ, зовнішніх економічних зв'язків, у нас зараз державний комітет зв'язку та служба національної безпеки і державний митний комітет, враховуючи їх важливу роботу.

Керівники зазначених органів, як і сам Прем'єр - міністр, призначалися б Президентом у разі схвалення запропонованих ним кандидатур на ці посади Верховною Радою.

Президент мав би здійснювати загальне керівництво і спрямовувати виконавчу діяльність Кабінету міністрів. Решта міністерств, інших центральних виконавчих державних органів, реорганізовувалися б, утворювалися і ліквідувалися безпосередньо Президентом. Ним би призначалися і їх керівники.

Інститут президентства у нас новий і молодий. Ось коли ми вивчали це питання, то з'ясувалося, що 70 відсотків людей не уявляють собі реальних конституційних і законодавчих можливостей Президента. Вони вимагають рішучих дій, посилаючись на те, що Президент обраний більшістю населення, має всі необхідні повноваження і має діяти. Це реальний факт, це реальна ситуація, це суспільна думка і з нею слід рахуватися, але ми повинні працювати разом. Треба так зробити, щоб Президент був потрібен Верховній Раді, а Верховна Рада допомагала Президенту. Це було б найліпше. Тоді ми не сперечалися б, кожен робив свою роботу, молотив свого снопа. І тоді б ми працювали ефективно.

Друге, на що я хотів би звернути вашу увагу. Виконавчу роботу Президента істотно ускладнюють і добре відомі нам прогалини в законодавстві України, яке, власне, сьогодні, в умовах незалежності знаходиться лише в стадії становлення. Безсумнівно, треба правду сказати, Верховна Рада України працювала так, як не працював жоден з інших державних органів. Але попереду ще більш кропітка робота по розгляду і прийняттю цілої низки так необхідних для життя суспільства і нової держави законів.

Як же бути в такій ситуації Президенту України, коли ряд ділянок суспільного життя не впорядковано законодавчо? Адже діяльність його має ґрунтуватися на Конституції України, на вірності якій він присягав. Можуть зауважити, що за Конституцією Президент наділений правом, ініціативою законодавчою. Це так. Президент користується цим. Однак сьогодні перед Президентом постають серйозні проблеми, що потребують негайного, оперативного вирішення, а законодавча основа для цього відсутня. Це, перш за все, стосується економічних реформ. Підготовка законопроекту, як і його розгляд Верховною Радою, потребують тривалого часу. Навіть за умов, коли конкретна ідея чітко сформульована. Зверніть ще раз увагу на одержаний вами той перелік документів, законопроектів, які мають бути розглянуті найближчим часом. Це величезна робота, яка буде вимагати і часу і глибокого аналізу. Проте це зовсім не означає, що виконавча влада за таких умов має сьогодні бути осторонь розвитку, відносин у не регульованих законом сферах суспільного життя. Тому було б доцільно передбачити в Конституції право Президента приймати нормативні акти з питань, не врегульованих законодавством на визначений період. Повторюю: на визначений період із конкретно визначених питань. Ідеться, насамперед, про правову базу для здійснення економічної реформи. Це сьогодні найгостріша проблема. Від того, як ми її будемо вирішувати, від успіхів на цій ділянці залежить доля народу України, всі інші перетворення. Це перше. І друге. Такий порядок пропонується лише на перехідний період до прийняття нової Конституції.

Наступна невідкладна проблема — це проблема реалізації на практиці суспільних відносин, принципу поділу влади на законодавчу, виконавчу і судову. Концептуальні основи її розв'язання закладено в Декларації про державний суверенітет України. В Конституції є статті, які стосуються найвищих органів державної влади і управління. Але де пролягає межа між законодавчою і виконавчою владою, хто з цих органів і чим конкретно має займатися, відповіді немає. Відтак Верховна Рада приймає не лише закони, але й постанови виконавчого характеру. Таких постанов уже ухвалено Верховною Радою п'ятдесят, а Президією Верховної Ради — близько двохсот, що повною мірою було виправданим, коли зважити на політичні, економічні і соціальні перетворення, що відбувалися в житті суспільства і держави протягом останніх років, та ще й за відсутності інституту президентства.

Нині ж становище змінилося, причому істотно. Україна набула незалежності, обраний Президент і нам слід би без зволікань закріпити і конкретизувати в Конституції принцип декларації про розподіл державної влади, зокрема на законодавчу і виконавчу.

Відповідно мають бути конкретно визначені органи, в яких уособлюються ці види влади. Законодавчий орган має приймати лише закони, а також різного роду заяви і звернення і не ухвалювати постанов виконавчого характеру. Це стосується і Президії Верховної Ради, і це не буде посяганням на права Верховної Ради. Закон є найвищою правовою формою виразу державної влади, він все і всіх розставляє на свої місця, а зробити добрий закон може лише Верховна Рада. Виконавчі ж функції — це прерогатива виконавчої влади.

І далі, останнє. Система органів державної виконавчої влади на республіканському рівні повинна мати відповідні структури на місцях, які б не були включені в місцеві Ради, в органи самоврядування.

Ми зацікавлені в розробці такого законодавчого механізму, який врахував би загальнодержавні інтереси та інтереси розвитку територій. В цьому механізмі слід передбачити наступність і послідовність ідеї політичної реформації з тим, щоб не влаштовувати чергову перебудову. Після прийняття нової Конституції України треба спокійно перейти до нових форм організації влади, управління і самоврядування. А зараз потрібно діяти з враху-

(Закінчення на 7-й стор.).

МИ МОЖЕМО ВИСТОЯТИ ТІЛЬКИ В ЄДНОСТІ

(Закінчення.
Початок на 2-й, 3-й та 6-й стор.).

ванням ситуації. Ми всі маємо зрозуміти, що з переходом до ринкових відносин, впровадженням президентства, відбувається зміна статусу місцевих Рад. Вони втрачають державновладні засади і перетворюються в органи місцевого самоврядування. Але зараз складний перехідний час нашого життя, не можна дозволити штучне створення опозиції з боку представлених у Радах і їх апараті політичних сил. Слід зберегти нинішній депутатський корпус місцевих Рад. Проте доцільно було б критично подивитися на обсяг і характер повноважень самих Рад. Нині вони правомочні розглядати і вирішувати на своїх сесіях будь-які питання, в тому числі і ті, що віднесені законом до утворюваних ними органів, зокрема — виконкомів. Тобто, Ради мають чималі виконавчі повноваження поряд з виконкомами, що значною мірою ускладнює, а нерідко і дезорганізує роботу даних органів. Тому необхідно розвантажити Ради від невластивих їм повноважень виконавчого характеру. Чітке розмежування повноважень між органами не означало б безправ'я одних і всевладдя інших. За своїм змістом, обсягом і характером повноваження мають бути такими, що їх реалізація забезпечить самостійне в межах закону розв'язання питань.

Тому доцільно було б тимчасово, до закінчення строку повноважень нинішнього складу Рад стати на шлях припинення дії виконавчих комітетів і передачі виконавчої влади на місцях одноосібному органу, повноважному представнику президента. До речі, комісія такі проблеми обговорила, є проект доброго, на мій погляд, закону, і його можна розглянути, вирішивши принципово це питання сьогодні. Місцева Рада пропонує Президентові декілька осіб на ці посади, одну з них він і затверджує своїм представником. Звичайно, Президент зміщує з посади тих керівників, у разі грубого порушення ними законодавства та неспроможності забезпечити ефективну роботу виконавчої влади.

Підсумовуючи викладене, з даних питань, хотів би наголосити на тому, що регулювання статусу представників Президента, нового статусу Рад, слід робити в єдиному пакеті нормативних документів. При їх розробці, безумовно, слід врахувати позитивний і негативний досвід існування подібних структур в інших країнах, пропозиції, що надходять до Верховної Ради.

Просив би шановних народних депутатів обговорити концептуальні питання цієї складної проблеми, доручити комісіям Верховної Ради, на основі обговорення і вже підготовлених проектів, залучивши робочу групу, яка працює зараз над Конституцією, підготувати і внести документи на сесію, щоб ми всі могли ефективно працювати. А життя саме підкаже, які корективи в ці акти потрібно буде внести з часом, тому що ми їх приймаємо на перехідний час нової Конституції.

Шановні народні депутати! Свого часу Володимир Винниченко дуже добре і влучно сказав: будь чесний з собою, цебто, не ховай від себе самого правди, не лукав сам із собою, не бреши сам собі, бо збрехавши собі, одуриш себе. Ти будеш здатний на злочинну, надзвичайно шкідливу для колективу брехню іншим.

Тож давайте всі разом подивимось правді в очі. А правда полягає в тому, що настав час рішучих, визначальних дій.

Дякую за увагу.

Соціальний зріз

ЗАХИЩАЙМОСЯ!

ІНАКШЕ ЗНОВУ ЗАХИСТЯТЬСЯ ВІД НАС

Усіх нас — прихильників демократії, і «старих, добрих часів», православних, греко-католиків, РУНвірівців і атеїстів, шанувальників СНД і його ідейних противників — єднає одна довжелезна черга. До магазинного прилавка і кабінету лікаря, до віконця залізничної каси й столу закрійника. Ми можемо там сперечатися про політику й критикувати несимпатичні нам партії, дружно обурюватися діями уряду й заздрісно зітхати, киваючи в сторону, куди заходить сонце (втім, там, де воно сходить, також живуть не набагато краще, ніж ми). Але, щоб вистояти в цей скрутний час, усім нам потрібно достоятися — за хлібом, молоком, ліками, квитками, підбитими чобітьми й перелицьованою шубою.

Усі ми на цьому світі споживачі. «Споживач — король», — стверджують на Заході; в умовах ринкової економіки саме гаманець покупця-клієнта визначає успіх чи банкрутство підприємця. А щоб безпечний король не впіймався на гачок обману в бурхливому морі товарів і послуг, національна служба захисту прав споживача, яка об'єднує державні структури і громадські організації, твердо стоїть на сторожі його інтересів. Ми також вступаємо в ринок, але нагадуємо далебі не королів і навіть не їхніх придворних — розлютованих і голодних жебраків, готових проковтнути й порожній гачок. Між тим, громадський рух споживачів існує і в нас. Нині йдеться про створення державної служби. Від чого ж можна боронити нас! Чи, може, створення аналогічної структури в Україні — чергова данина нинішній моді на західний «антураж»? З такого не зовсім тактовного запитання почалася наша розмова з віце-президентом Української асоціації товариств споживачів Григорієм ФАЛЬКОВИЧЕМ, що відбулася після розширеного засідання асоціації.

— Ні, за модою ми не гналися. Наші скривджені споживачі тим більше потребують захисту.

— Мабуть, цей рух має свої особливості в нашій країні? Розкажіть, будь ласка, чим «наш» захист відрізняється від «їхнього».

— Дрібницею — «їхній» захист здійснюється на тлі правової держави, де майже всі нюанси у її стосунках з особою відрегульовано. У нас же повний «беспредел». Особа, і як споживач також, абсолютно незахищена. Я впевнений, що більшість із нас навіть не знають своїх прав, хоча б чисто теоретично.

В умовах ринку, коли пропозиція перевищує попит, служба споживачів надзвичайно авторитетна. До її думки прислухаються найприскіпливіші покупці, а критичних оцінок побоюються навіть відомі фірми.

У нас, звичайно, трохи інші завдання. Нам доводиться займатися і політикою, і соціальним захистом населення. Якщо коротко, то концепція асоціації така: захистити права споживача можна лише за двох умов — забезпечити відповідний державний захист і дати можливість самим споживачам захищати себе.

— Асоціація була одним з ініціаторів Закону про захист прав споживача...

— Ох, краще не згадуйте про цей закон. Розумієте, права споживача не обмежуються сферою торгівлі. Це частина загальних прав людини. Як споживача вас повинні забезпечити матеріальними і духовними благами, медичним, комунальним і побутовим обслуговуванням, чистим повітрям і питною водою, інформацією, врешті-решт. Чи відображається все це в тому Законі? Ні! До речі, працюючи над ним, ми ніяк не могли дійти згоди з Комісією з питань соціальної політики і праці у трактуванні поняття «права споживача». Більшість чомусь розглядала його як синонім до «права покупця» і відкидали геть усе, що виходило за рамки торгівлі. Саме тому довгоочікуваний документ вийшов більше схожий на відому інструкцію з обміну товарів, ніж на власне закон.

— Які саме заходи належать до системи громадського захисту наших споживчих прав?

— Робота ведеться в кількох площинах: юридичний захист, перевірка якості продуктів харчування, окремих товарів, транспортного обслуговування. Наприклад, ви купили проїзний квиток, заплатили гроші (нині немалі), отже, маєте право вимагати, щоб тролейбуси чи автобуси працювали за графіком, без зривів. Організації споживачів, як представники населення, укладають угоду з міськрадою — власником транспортного господарства. Питання ставиться руба, і ви повинні чітко виконувати свої функції — люди за це заплатили.

— А якщо до вашого питання руба поставляться як до риторичного?

— Вибачте, ми уклали угоду, а не обмінялися ввічливими фразами. А в угоді обумовлені штрафні санкції до відповідальних осіб. Якщо винен водій — з нього також стягнуть гроші. За досвідом раджу завітати до Кривого Рога, де така угода діє завдяки місцевій владі.

Легалізація «чорних» черг — також наша справа. (Думаю, наші колеги на Заході навіть не здогадуються про таку форму діяльності). Черги за наддефіцитними товарами беруться на облік у товариствах споживачів. Доходить до курйозів: кілька директорів торгів не змогли собі придбати холодильників і телевізорів, бо ми контролювали списки, а начальник управління торгівлі одного з обласних центрів написав слізного листа до місцевого товариства споживачів: «Прошу дозволити відпустити...» Чим тільки не доводиться займатися від бідності.

— На правлінні йшлося про створення Державного комітету України по захисту прав споживачів. Ви сказали, що пропозиції асоціації з цього питання були схвалені Президією Верховної Ради. Коли, нарешті, обороною наших прав займуться на державному рівні?

— У надрах Кабінету міністрів зародилася думка створити не Державний комітет по захисту прав споживача, а Державну інспекцію. Зрозумійте, це не проста гра слів, а абсолютно інше поняття про призначення новостворюваного органу. Інспекція — якась куца структура з обмеженими функціями, здебільшого контрольними. А ми знаємо, що за всі роки Радянської влади жодна контрольна організація не виправдала покладених на неї надій. Жодна. У виступах представників з місць, як ви переконалися, звучать побоювання, що новостворювані структури не захищатимуть нас з вами, а лише нейтралізують діяльність громадських організацій. Ці побоювання небезпідставні. Колег хвилює і таке: з кого добиратимуться кадри для цієї інспекції. Здається, це буде непоганий притулок, особливо на місцях, для невмирущих партократів, тепле місце для людей, які «потерпіли від демократії».

Нині ліквідовується Держторгінспекція. Але з областей надходять дані, що «ліквідовані» організації автоматично стають інспекціями з питання захисту прав споживачів. Кому потрібне чергове окозамилювання? Така зміна вивіски не тільки не поліпшить становище споживачів, а й принесе шкоду. Чиновник захищатиме чиновника, а не людей — це закон. Працівники, задіяні в нечесній системі, будуть охороняти нечесність. Ми пропонуємо Кабінету міністрів хоча б врахувати досвід західних країн, добираючи керівні кадри, — призначати головами інспекцій керівників місцевих організацій споживачів.

— Виходить, замість того, щоб допомогти вам профінансувати якусь програму, певну ділянку роботи, держава створює орган, який... захищатиме її від народу. Що ж, невесела перспектива для споживачів. Можливо все-таки здоровий глузд переможе. І на закінчення трохи оптимізму. Уявімо, ситуація змінилася. Через деякий час наші крамниці завалені товарами, як у Польщі, скажімо. Чи готові ви до переорієнтації своєї діяльності, до цивілізованих форм захисту прав споживачів?

— Звичайно, ми вже зараз до цього готуємося. За умов товарного добробуту зміниться наша функція. Ми будемо, зокрема, компасом на ринку товарів і послуг. Тож коли вибиратимете собі марку пральної машини чи холодильника — чи не правда, звучить фантастично — звертайтеся до нас: гарантуємо найоб'єктивнішу оцінку.

— Дякую. Всі покупки тільки після вашої консультації!

Розмову вела Людмила КОХАНЕЦЬ, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ВІД РЕДАКЦІЇ. Тема захисту прав споживачів відтепер буде постійною на сторінках рубрики «Соціальний зріз». Гадаємо, шановні читачі, вона не може не цікавити вас. Тому просимо активно залучатися до її висвітлення — ділитися з нами своїми проблемами в цьому плані, звертатися з пропозиціями і запитаннями: члени асоціації, яка представляє наші з вами інтереси, даватимуть вичерпну консультацію про наші права, одним словом, відкриють університет знань споживачів.

Найближчим часом плануємо матеріал про небезпеку, яка причаїлася у багатьох товарах із заманливим ярликом «МАДЕ ін...».

Виявляється, закордонне не завжди найкраще.

Фото Михайла САЧКА.

Фоторепортаж

«ПРОСИМО ПАНА НА ОГЛЯД!»

ЗГАДАВШИ, МАБУТЬ, ПРО ЧИННІСТЬ ЗАКОНУ «ПРО ЗАХИСТ СПОЖИВЧОГО РИНКУ УРСР», НА ВОКЗАЛІ СТАНЦІЇ КИЇВ-ПАСАЖИРСЬКИЙ НАРЕШТІ СТВОРИЛИ МИТНИЦЮ.

Тут, у колишньому штабі ДНД, починаєш розуміти, де воно, те масло, цигарки, цукерки і багато що інше, чого давно немає на полицях наших магазинів. Оптові покупці, як правило, — «особи кавказької національності», яких зовсім не бентежить той факт, що наш ринок «надійно захищений» купонами. Вони добре засвоїли, що все в цьому світі продається й купується...

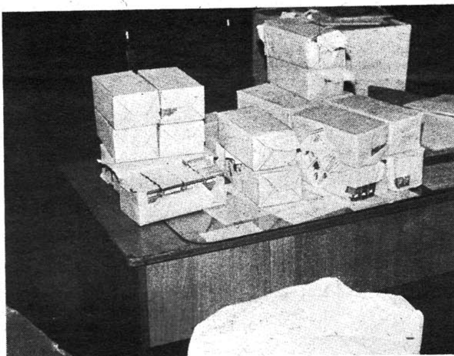
Як пояснив капітан міліції Валентин Малий, співробітники відділення захисту економіки від злочинних посягань оглядають не більш як десяту частину багажу, що підлягає огляду. Адже досі немає передбаченої процедури, а підлягають їй лише ті, хто потрапив у поле зору міліції. Усі, кому «не повезло», як правило, заявляють, що купили все на базарі. Їх земляки торгують по всій Україні і заздалегідь домовляються про купівлю товару. Залишається тільки приїхати на квартиру і забрати товар, заплативши за нього дві — три ціни. Все одно вдома всі витрати окуповуються. На завершення розмови він пообіцяв іншим разом замовити таксі й поїхати на невеличку станцію, де немає митниці.

Спостерігаючи за відправленням поїзда «Київ — Хелм» і пробувши на митниці всього кілька годин, переконався, що через безліч образ та «пропозицій», робота митників не з приємних. Щодо важливості й необхідності цієї роботи, гадаю, пояснювати немає потреби. А для прикладу — випадок, що стався 10 грудня минулого року. Натовп «невдах», які не зуміли придбати квитки і сісти на поїзд, вийшов на колію, вимагаючи додатковий поїзд до Польщі. Міліція мала всі підстави застосувати силу й очистити колію. Але «пасажирам» запропонували компроміс: вирішуватимемо питання про надання додаткового составу після того, як усі пройдуть митний огляд. Бажаючих не виявилось...

Олександр НАУМОВ,
майор міліції.

На знімках: «трофеї» митників; «У мене всього лише 10 кілограмів цукерок»; вилучено 250 пачок цигарок «Космос».

Спорт

МОРЯКИ НЕ ПАНІКУЮТЬ

Позивні футбольної весни

Але, якщо відверто, то підстави для панікування є. Добре зігравши в останньому в історії СРСР чемпіонаті (нагадаю, що одесити набрали однакову кількість очок з бронзовим призером — московським «Торпедо»), «Чорноморець» здобув право восени виступати в розиграші Кубка УЄФА. Але після здобуття Україною футбольної незалежності європейська прописка одеситів стала проблематичною. Хоча останні заяви голови ще не визнаної ніким Федерації футболу СНД В'ячеслава Колоскова вносять певний оптимізм. Він сказав, що Україна виконала всі зобов'язання перед Федерацією футболу колишнього СРСР, і тому в Москві не чинитимуть ніяких перешкод українським клубам, зокрема, «Чорноморцю», коли вони подаватимуть заявки на участь у євротурнірах.

Утім, головний тренер моряків Віктор Прокопенко вважає, що ясності поки ніякої.

— Однак,— каже він,— команда не панікує, інтенсивно готується до нового сезону...

Тренування, щоправда, почалися після того, як «Чорноморець» реалізував своєрідну «премію» за успішний виступ у минулому сезоні. Колектив на запрошення спільної радянсько-італійської фірми «Бібекс» частину своєї відпустки провів в Генуї, Сан-Ремо та Флоренції. Повернувшись до Одеси, футболісти поновили щоденні дворазові тренування. Потім готувалися в Туреччині. Тепер вони вже вдома, але засиджуватися не збираються, бо мають запрошення з Угорщини. У цій країні, як відомо, за контрактами грають одесити Василь Іщак та Олександр Никифоров, які й домовилися про цей візит. Після відвідин Угорщини на «Чорноморець» чекає турнір у фінському місті Оулу, спорідненому з Одесою. Після всіх цих вояжів, вважають тренери «Чорноморця», команда зможе успішно виступати в чемпіонаті і розиграші Кубка України.

До речі, Віктор Прокопенко високої думки про потенціал українського футболу.

— Я переконаний,— каже він,— що у перспективі Україна буде великою європейською футбольною державою. Але для цього ні в якому разі не можна сьогодні розгубити те, що маємо. Нині головне — не панікувати, не розслаблятися, а повноцінно готуватися до наступних нелегких випробувань. Саме в цьому вбачає своє головне завдання «Чорноморець»...

Уболівальників, безперечно, цікавлять зміни у складі. Головний тренер Прокопенко і президент клубу В'ячеслав Лещук вважають нинішній добір гравців сильним і рівним. Хоча не обійшлося без деяких змін. Збирається до Будапешта півзахисник Ігор Савельєв. У нього є контракт. Ігореві потрібна заміна, тому в «Чорноморці» з'явився гравець харківського «Металіста» Віктор Яблонський. До речі, саме він забив морякам у минулому сезоні два м'ячі, тим самим позбавивши їх, можна сказати, бронзових медалей.

«Тепер нехай спокутує свою провину»,— жартують одесити.

Ще про новобранців. З тираспольського «Тілігулу», закінчивши стажування, повернувся Сергій Гусєв. Придивляються тренери й до молодої поросді з власної ДЮСШ. Там є перспективні хлопці.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».

— Одеса.

ГОЛОС України

Газета Верховної Ради України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Засновник — Верховна Рада України.

Адреса редакції: 252047 Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:

Для довідок — 441-89-61

телефакс — 224-72-54

Відділ реклами — 441-89-44

Бухгалтерія — 441-84-00

Редакція розглядає рукописи, подані в першому примірнику машинопису.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Залишаємо за собою право виправляти мову і скорочувати матеріали.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Пересиланням скарг у різні інстанції редакція не займається. Звертайтеся, будь ласка, безпосередньо до відповідних органів влади.

Передплатна ціна на рік 19 крб. 80 коп.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Індекс 60955

Тираж 328605.

Комбінат друку видавництва «Радянська Україна» 252047, Київ 47, проспект Перемоги, 50.

Зам. 0311015.